

**GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ
W LIMANOWEJ**

**SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI
ZA 2019 ROK**

MAJ 2020 ROK

Spis treści

1. Wstęp	3
2. Zakres działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Limanowej.....	3
3. Zadania z zakresu ustawy o pomocy społecznej	6
4. Zadania z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	25
5. Karta Dużej Rodziny	29
6. Zadania z zakresu ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie	33
7. Zadania z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych	35
8. Realizacja ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów	50
9. Zadania z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów	52
10. Realizacja ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci - Świadczenia 500+	54
11. Świadczenia „Dobry start ”	60
12. Realizacja ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”	61
13. Dodatki mieszkaniowe.....	62
14. Dodatek energetyczny	65
15. Realizacja ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych ..	66
16. Budżet Ośrodka	67
17. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej	69

Spis tabel i wykresów

Tabela 1. Powody udzielania pomocy społecznej w Gminie Limanowa (2014-2019)	7
Tabela 2. Koszty utrzymania Ośrodka w 2019 roku	16
Tabela 3. Asystent rodziny w Gminie Limanowa (2014-2019)	28
Wykres 1. Liczba rodzin objętych pomocą społeczną w latach 2014-2019	24
Wykres 2. Świadczenia pieniężne i niepieniężne z pomocy społecznej w 2019 roku.....	25

1.Wstęp

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Limanowej jest gminną jednostką organizacyjną, działającą jako jednostka budżetowa Gminy Limanowa, utworzona do realizacji zadań Gminy Limanowa w zakresie pomocy społecznej .

Podstawowym celem działania Ośrodka w zakresie realizacji ustawy o pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej stanowi, że Kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

2. Zakres działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Limanowej

Działania Ośrodka obejmują teren Gminy Limanowa, o liczbie mieszkańców wynoszącej na koniec 2019 roku - 25 842 osoby.

Ośrodek wykonuje zadania w szczególności w zakresie :

1. pomocy społecznej, zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1507 z późn. zm.), zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym, zadania własne gminy oraz zadania zlecone z zakresu administracji rządowej,
2. wsparcia rodziny, na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1111 z późn.zm.) ,
3. ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1390),

4. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1390 ze zm.),
5. świadczeń rodzinnych , zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej, zgodnie z ustawą z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2220 z późn. zm.),
- 6 . ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2092), zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej,
7. świadczeń z funduszu alimentacyjnego, zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej , zgodnie z ustawą z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 670 z późn. zm.),
8. pomocy rodzinom w wychowaniu dzieci , zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej , zgodnie z ustawą z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2407 z późn. zm.),
9. świadczenia „Dobry start”, zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”,
10. dodatków mieszkaniowych, zadania własnego gminy, zgodnie z ustawą z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 2133 z późn. zm.),
11. ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne, w zakresie dodatku energetycznego (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 755 z późn. zm.), zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej,
12. ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej,
13. ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1373 z późn. zm.),

14. ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1878),
15. ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.),
16. ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 351),
17. uchwały Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „ Posiłek w szkole i w domu ” na lata 2019 -2023 ,
18. uchwały Nr III/32/2018 Rady Gminy Limanowa z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do nieodpłatnej pomocy w zakresie dożywiania w latach 2019-2023 ,
19. rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. Nr 189, poz.1598 ze zm.),
20. ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 506),
21. ustawy z dnia 22 marca 1990 r. o pracownikach samorządowych (t.j. Dz.U z 2018 r., poz.1260 z późn.zm).

Szczegółowy zakres działalności GOPS określa Statut Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Limanowej (t.j. ogłoszony Uchwałą Nr XXIX/282/2018 Rady Gminy Limanowa dnia 6 września 2018 r.).

Szczegółową organizację wewnętrzną i tryb pracy Ośrodka określa Regulamin Organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Limanowej, ustalony przez Kierownika Ośrodka.

Ośrodek prowadzi samodzielnie działalność administracyjno-biurową oraz gospodarkę finansową, posiada wyodrębniony rachunek bankowy.

GOPS Limanowa w roku 2019 wydał **8 399** decyzji administracyjnych/informacji oraz **287** zaświadczeń z zakresu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i wychowawczych.

3. Zadania z zakresu ustawy o pomocy społecznej .

Ośrodek realizuje zadania na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1507 z późn. zm.) i przepisy do niej wykonawcze.

Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Zadaniem pomocy społecznej jest podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielniania osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej w 2019 roku przysługiwało:

- a). **osobie samotnie gospodarującej**, której dochód nie przekraczał kwoty **701, 00 zł** - kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej,
- b). **osobie w rodzinie**, w której dochód nie przekraczał kwoty **528, 00 zł**- kryterium dochodowego na osobę w rodzinie,
- c). rodzinie, której dochód nie przekraczał sumy kwot kryterium dochodowego na osobę w rodzinie,

przy jednoczesnym wystąpieniu powodów określonych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej tj. m.in. bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, sieroctwa, bezdomności, przemocy w rodzinie, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych.

Główną przyczyną trudnej sytuacji rodzin korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej w 2019 r. było ubóstwo i długotrwała choroba. Z powodu ubóstwa przyznano pomoc dla 268 rodzin , z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby 260 rodzinom, z powodu niepełnosprawności 228 rodzinom, z powodu bezrobocia przyznano

pomoc **116** rodzin, z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa **127** w tym wielodzietności **124** rodzinom, z powodu przemocy **9** rodzinom oraz **26** rodzinom, w których występuje alkoholizm. Powodem bardzo trudnej sytuacji rodzin jest występowanie jednocześnie kilku problemów (bezrobocie, niepełnosprawność, choroba, alkoholizm, wielodzietność, przemoc, ubóstwo).

Charakterystyka dominujących problemów społecznych gospodarstw domowych objętych pomocą społeczną w latach 2014-2019 została zamieszczona w poniższej tabeli.

Tabela 1. Powody udzielenia pomocy społecznej w Gminie Limanowa (2014-2019)

Powody przyznania pomocy	2014 rok		2016 rok		2018 rok		2019 rok	
	l.rodzin	%	l.rodzin	%	l.rodzin	%	l.rodzin	%
Ubóstwo	435	62,6	428	70,2	295	63,2	268	64,0
Sieroctwo	1	0,1	0	0	0	0,0	0	0,0
Bezdomność	1	0,1	2	0,3	1	0,2	2	0,5
Potrzeba ochrony macierzyństwa	153	22	172	28,2	119	25,5	127	30,3
W tym: Wielodzietność	151	21,7	172	28,2	115	24,6	124	29,6
Bezrobocie	367	52,8	285	46,7	146	31,3	116	27,7
Niepełnosprawność	272	39,1	251	41,1	244	52,2	228	54,4
Długotrwała lub ciężka choroba	294	42,3	304	49,8	285	61,0	260	62,1
Bezradność w sprawach opiek.-wychowawczych i prowadzenia gosp.domowego	86	12,4	54	8,9	9	1,9	6	1,4
W tym: rodziny niepełne	41	5,9	40	6,6	3	0,6	0	0
W tym: rodziny wielodzietne	38	5,5	9	1,5	2	0,4	1	0,2
Przemoc w rodzinie	20	2,9	9	1,5	10	2,1	9	2,2
Alkoholizm	25	3,6	31	5,1	34	7,3	26	6,2
Narkomania	0	0	0	0	0	0,0	0	0,0
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	3	0,4	1	0,2	2	0,4	2	0,4
Zdarzenie losowe	1	0,1	5	0,8	2	0,4	2	0,5
Sytuacja kryzysowa	1	0,1	2	0,3	0	0,0	0	0,0

Kłeska żywiolowa lub ekologiczna	0	0	0	0	9	1,9	1	0,2
----------------------------------	---	---	---	---	---	-----	---	-----

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GOPS

Art.17 ust.1 ustawy określa zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym, do których należy;

1) opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, którym celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Limanowa na lata 2016-2021 została opracowana i przyjęta przez Radę Gminy Limanowa Uchwałą Nr X/111/2016 dnia 27 kwietnia 2016 r. W strategii wyznaczono;

Cel generalny :

Tworzenie instytucjonalnych, organizacyjnych i materialnych warunków sprzyjających ograniczaniu obszarów wykluczenia społecznego.

Cele strategiczne:

- 1; Zintegrowany system pomocy społecznej,
- 2; Tworzenie warunków sprzyjających umacnianiu instytucji rodziny,
- 3; Tworzenie warunków sprzyjających zdrowiu,
- 4; Tworzenie godnych warunków zamieszkania,
- 5; Tworzenie warunków rozwoju kapitału kulturowego oraz edukacyjnego.

GOPS realizował wyznaczone w dokumencie cele w obszarach: systemu wsparcia na rzecz umacniania rodziny przez aktywizację osób bezrobotnych , wsparcia osób ubogich i podlegających wykluczeniu społecznemu, zmniejszenie skutków ubóstwa poprzez systematyczną pomoc rzeczową i finansową, realizację pracy socjalnej przez pracowników GOPS na rzecz osób wykluczonych społecznie, działania dla osób uzależnionych i doznających przemocy poprzez zapewnienie specjalistycznego poradnictwa , rozwijanie form wsparcia i pomocy na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych, zintegrowany system pomocy rodzinie dysfunkcyjnej.

Każdego roku sporządzany jest monitoring strategii rozwiązywania problemów społecznych.

2) sporządzanie, zgodnie z art. 16a, oceny w zakresie pomocy społecznej;

Ocena zasobów pomocy społecznej sporządzana jest od 2012 roku. Każdego roku jest przygotowywana w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej. Narzędzie oceny opracowane zostało przez Instytut Rozwoju Służb Społecznych. Dane zostały zebrane z Głównego Urzędu Statystycznego, Urzędu Gminy, GOPS, GZOS, PUP. Obejmuje w szczególności infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe i nakłady finansowe na zadania pomocy społecznej bez względu na podmiot je finansujący i realizujący.

3) udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;

W ramach zadania GOPS zawarł umowę z Nowosądeckim Towarzystwem Pomocy im. św. Brata Alberta w Nowym Sączu na zapewnienie schronienia dla osób bezdomnych. Koszt zadania w 2019 roku wyniósł 1.750,00 zł.

4) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych;

Zasiłek okresowy przyznawany jest na podstawie art. 38 ustawy o pomocy społecznej - przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego

- a) osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej (701,00 zł),
- b) rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny (528,00 zł na osobę w rodzinie).

Zasiłek okresowy ustala się:

- a) w przypadku osoby samotnie gospodarującej – do wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej, a dochodem tej osoby, z tym, że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 418,00 zł miesięcznie
- b) w przypadku rodziny - do wysokości różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 50 % różnicy między kryterium dochodowym osoby/rodziny a dochodem tej osoby/rodziny. Jednocześnie kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 20,00 zł miesięcznie.

Okres , na jaki jest przyznawany zasiłek okresowy, ustala GOPS na podstawie okoliczności sprawy.

W roku 2019 pomoc w formie zasiłku okresowego przyznano dla 153 osób ze 147 rodzin , w których liczba członków rodzin wynosiła 500 osób , przyznano 634 świadczenia . Powodem przyznania świadczenia w tej formie było przede wszystkim ubóstwo, bezrobocie i niepełnosprawność . W związku z bezrobociem zasiłek okresowy otrzymało 47 osób z 46 rodzin o liczbie osób w rodzinach 123, rodzinom tym przyznano 159 świadczeń w łącznej kwocie 71 448,00 zł, z powodu długotrwałej choroby pomoc otrzymały 23 osoby z 23 rodzin o liczbie osób w tych rodzinach 96, rodzinom tym przyznano 102 świadczenia w kwocie 33 545,00 zł . Ponadto z powodu niepełnosprawności skorzystało 35 rodzin o liczbie osób w rodzinach 82, rodzinom tym przyznano 129 świadczeń na kwotę 25 802,00 zł ponadto 71 rodzin otrzymało 244 świadczenia w kwocie 106 694,00 zł z powodu ; wielodzietności, rodziny niepełnej .

Koszt realizacji zadania – 237.488,54 zł, w tym; dotacja celowa na wspieranie zadań własnych gminy w wysokości 237.404,54 zł oraz środki własne gminy w wysokości 84,00 zł. Średnia kwota wypłaconego zasiłku okresowego wynosiła 375,00 zł miesięcznie.

5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych;

Zasiłek celowy może być przyznany w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej , w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu a także kosztów pogrzebu.

Zasiłki celowe mogą być przyznawane również w formie rzeczowej na przykład ; w formie odzieży, opału, posiłków, leków.

W 2019 roku pomoc w formie zasiłków celowych przyznano dla 54 osób z 52 rodzin, o liczbie osób w tych rodzinach 184, przyznano 61 świadczeń, na kwotę 29 500,50 zł.

-pomoc w formie zasiłków celowych na zakup żywności w ramach programu „Posilek w szkole i w domu” przyznano dla 502 osób z 213 rodzin, wypłacono łącznie 1000 świadczeń, na kwotę 303 059,27 zł, świadczenie zostało sfinansowane ze środków własnych w kwocie 60 611, 86 zł oraz z dotacji celowej w kwocie 242 447, 41 zł .

6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego;

W roku sprawozdawczym 2 rodziny otrzymały pomoc w formie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego (pożaru). Koszt realizacji zadania – 6.500, 00 zł, zadanie finansowane ze środków własnych gminy.

7) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;

W 2019 roku nie zachodziła potrzeba przyznania tego świadczenia.

8) przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego;

W 2019 roku nie zachodziła potrzeba przyznania tego świadczenia.

9) opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem;

W 2019 roku nie zachodziła potrzeba przyznania tego świadczenia.

10) praca socjalna;

Praca socjalna – prowadzona jest na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w społeczeństwie.

Prowadzona jest ;

- z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej,
- ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspakajania potrzeb członków społeczności.

- praca socjalna świadczona jest osobom i rodzinom bez względu na posiadany dochód.

W 2019 roku praca socjalna była prowadzona praktycznie na rzecz każdej rodziny korzystającej z pomocy tut. Ośrodka z wyjątkiem osób, z którymi nie można jej prowadzić t.j. z osobą z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu znacznym, z osobą chorą psychicznie, ze względu na wiek. Pomocą w postaci pogłębionej pracy socjalnej zostało objętych 65 rodzin, o liczbie osób w rodzinach 204. Działania w tym zakresie były zawsze dostosowane do potrzeb indywidualnych osoby lub rodziny. Najczęściej stosowane formy pracy socjalnej to: współpraca z organizacjami działającymi na rzecz rodziny, współpraca z policją, sądem, kuratorami sądowymi, opiekunami prawnymi, szkołami, lekarzami, pielęgniarkami środowiskowymi, pośrednikami pracy, praca nad poprawą relacji rodzinnych, poprawą kontaktów z rodziną zewnętrzną, wgląd w sytuację małoletnich dzieci, nawiązanie lub odnowienie kontaktów sąsiedzkich, informacja o wsparciu dla osób chorych i niepełnosprawnych, pomoc w uzyskaniu alimentów, w uzyskaniu uprawnień rentowych, emerytalnych, pomoc w uzyskaniu orzeczenia o niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności, pomoc w uzyskaniu dowodu osobistego lub innych ważnych dokumentów, reprezentowanie interesów klientów w instytucjach, wskazywanie kandydatów na opiekunów prawnych do sądu, porady indywidualne, pomoc w zaopatrzeniu ortopedycznym i uzyskaniu refundacji kosztów, organizowanie pomocy usługowej, organizowanie kupna i dostarczenia opału, leków, żywności do miejsca zamieszkania osobom starym i niedołącznym oraz wszelkie działania mające na celu poprawę funkcjonowania społecznego zgodnie z założeniami ideologicznymi pracy socjalnej.

Pracownicy Socjalni oprócz metodycznej pracy socjalnej wykonywali inne zlecane zadania;

- przeprowadzili 191 wywiadów środowiskowych na zlecenie Sekcji Świadczeń Rodzinnych w sprawach specjalnego zasiłku opiekuńczego, i zasiłku dla opiekuna,
- przeprowadzali wywiady środowiskowe celem przydzielenia asystenta rodziny,

- rozeznawali sytuację rodziców biologicznych dzieci, umieszczonych w pieczy zastępczej, brali udział w zespołach do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka i jego rodziny,
- przeprowadzali wywiady alimentacyjne dla innych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej,
- na wniosek rodzica wydawali opinie do fundacji, uczelni, stowarzyszeń celem uzyskania pomocy dla rodziny,

W rodzinach z problemem alkoholowym, lub mającym problem w prowadzeniu gospodarstwa domowego, udzielana pomoc podlegała ścisłej kontroli przez pracownika socjalnego. W zależności od sytuacji; Pracownik dokonywał zakupów wraz z podopiecznym lub środki finansowe przekazywane były na wyznaczony sklep, w którym świadczeniobiorca dokonywał zakupów z wyłączeniem używek, sklep prowadził ewidencję zakupów, bądź środki finansowe przelewane były na skład opałowy, zakład energetyczny.

11) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;

Usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania realizowane zgodnie z art.50 ustawy o pomocy społecznej przysługują ;

- a) osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona,
- b) osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą tej pomocy zapewnić.

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspakajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną , zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub

niepełnosprawności , świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem.

Ośrodek pomocy społecznej, przyznając usługi opiekuńcze, ustala ich zakres, okres i miejsce świadczenia, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze , z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat oraz trybu ich pobierania określa Uchwała Nr XIV/162/2016 Rady Gminy Limanowa z dnia 15 grudnia 2016 r. z późn.zm.

W 2019 roku pomoc w formie usług opiekuńczych była świadczona 8 mieszkańcom, przyznano 2 530 świadczeń –na kwotę – 36. 189,63 zł.

12) prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych;

W 2019 roku zadanie nie było realizowane.

14) dożywianie dzieci;

pomoc realizowana była w ramach rządowego programu „ Posiłek w szkole i w domu ” ustanowionego na lata 2019 - 2023. Działania dotyczyły w szczególności zapewnienia pomocy w zakresie dożywiania uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej.

Pomoc w zakresie dożywiania może być przyznana nieodpłatnie osobom i rodzinom , jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza podwyższonego uchwałą Nr III/32/2018 z dnia 28 grudnia 2018 r . przez Radę Gminy Limanowa, do 150 % kryterium dochodowego, o którym mowa w art.8 ust.1 pkt. 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej .

W roku 2019 w ramach programu ; „Posiłek w szkole i w domu” ustanowionego na lata 2019 - 2023 z posiłków we wszystkich szkołach na terenie Gminy korzystało 437 dzieci i młodzieży szkolnej ze 182 rodzin . Wydano 56 095 posiłków. Koszt realizacji zadania - 208 840,32 zł.

15) sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym;

W 2019 roku nie było potrzeby realizacji tego zadania.

16) kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu;

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. GOPS Limanowa wydaje decyzję o skierowaniu do domu pomocy społecznej i o ustaleniu wysokości odpłatności podopiecznego za pobyt w domu pomocy społecznej. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie właściwe miejscowo dla danego DPS-u wydaje decyzje o umieszczeniu podopiecznego w DPS. Odpłatność strony ustala się wysokości 70% jej miesięcznych dochodów jednak nie więcej niż koszt utrzymania w danym DPS. Do odpłatności za pobyt podopiecznego w DPS są też zobowiązani zstępni, jeżeli ich dochód jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej (lub na osobę w rodzinie), jednak kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300% tego kryterium.

W roku 2019 w domach pomocy społecznej przebywało 12 mieszkańców Gminy Limanowa. Na rzecz mieszkańców domów pomocy społecznej zrealizowano 127 świadczeń w formie pokrycia części kosztów pobytu w DPS. Łączny koszt pobytu mieszkańców w domach pomocy społecznej wyniósł 324 222,83 zł.

16a) pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;

2 osoby po wyjściu z zakładu karnego otrzymały pomoc w formie pracy socjalnej oraz zasiłku okresowego, świadczenia pieniężnego na zakup żywności, zasiłku celowego na zakup odzieży na łączną kwotę 934,00 zł.

17) sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;

W 2019 roku w Centralnej Aplikacji Statystycznej **sporządzono 159 sprawozdań merytorycznych i finansowych z zakresu realizowanych ustaw;** o pomocy społecznej, o świadczeniach rodzinnych i o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, o przemocy, o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, o pomocy państwa w wychowaniu dzieci .

Każdego miesiąca GOPS składał zapotrzebowanie na środki finansowe na kolejny miesiąc oraz rozliczenie z poprzedniego miesiąca. Ponadto po zakończeniu każdego kwartału były przekazywane rozliczenia finansowe narastająco za każdy kwartał w formie tabelarycznej oraz w formie opisowej.

18) utworzenie i utrzymywanie Ośrodka Pomocy Społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników;

OPS realizuje zadania własne oraz zlecone, w związku z tym utrzymanie Ośrodka to suma kilku składników. Całkowity koszt utrzymania Ośrodka w 2019 roku tj., koszty rzeczowe i koszty płac przedstawia poniższa tabela:

Tabela 2. Koszty utrzymania Ośrodka / koszty rzeczowe i płac/

Zadanie	Środki własne	Środki z dotacji	Razem
REALIZACJA USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ I DODATKACH MIESZKANIOWYCH	483 082,03	Utrzymanie – 246 512,00 Dodatek „250” 16 875,00	746 469,03
REALIZACJA USTAWY O ŚWIADCZENIACH RODZINNYCH		323 115,42	323 115,42
REALIZACJA USTAWY O POMOCY OSOBOM UPRAWNIONYM DO ALIMENTÓW		8 400,00	8 400,00
REALIZACJA USTAWY O PRZECIWDZIAŁANIU PRZEMOCY W RODZINIE	3 360,00		3 360,00
REALIZACJA USTAWY O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ	28 804,04	20 085,00	48 889,04
REALIZACJA USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ – WYNAGRODZENIE DLA OPIEKUNA		4 350,00	4 350,00
REALIZACJA USTAWY O POMOCY PAŃSTWA W WYCHOWANIU DZIECI		365 615,57	365 615,57
REALIZACJA USTAWY O WSPIERCIU KOBIET I RODZIN „ZA ŻYCIEM”		1 107,00	1 107,00
REALIZACJA PROGRAMU „DOBRY START”		40 800,00	40 800,00
RAZEM	515 246,07	1 026 859,99	1 542 106,06

19) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych;

Zasiłek stały zgodnie z art.37 ustawy o pomocy społecznej przysługuje

- a) pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej /tj. kwoty 701,00 zł/ ,
- b) pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak

również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie /tj. kwoty 528,00 zł/.

Zasiłek stały ustala się w wysokości:

- a) w przypadku osoby samotnie gospodarującej - różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym, że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 645, 00 zł miesięcznie,
- b) w przypadku osoby w rodzinie - różnicy między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie/tj. kwoty 528,00 zł/ a dochodem na osobę w rodzinie.

Kwota zasiłku stałego nie może być niższa niż 30 zł miesięcznie. W przypadku zbiegu uprawnień do zasiłku stałego i renty socjalnej, świadczenia pielęgnacyjnego lub dodatku z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania, zasiłek stały nie przysługuje.

W roku 2019 r. z pomocy w formie zasiłku stałego korzystało 98 osób, w tym 69 osób to osoby samotnie gospodarujące. Przyznano 953 świadczenia. Koszt realizacji zadania wyniósł 484 526,73 złote, koszty realizacji zadania zostały sfinansowane z dotacji celowej z budżetu państwa na wspieranie zadań własnych gminy.

20) opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Zgodnie z art.66 ust.1 pkt.26 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych GOPS, opłacał składki na ubezpieczenie zdrowotne dla osób otrzymujących zasiłki stałe, nie podlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu. **Przyznano 696 świadczeń dla 70 osób otrzymujących zasiłki stałe z pomocy społecznej. Koszt realizacji zadania 35.900,96 zł, zadanie sfinansowane z dotacji celowej z budżetu państwa .**

Art.17 ust.2 ustawy określa zadania własne gminy, do których należy;

- 1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych;
W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy. Zasiłki te przyznaje się w szczególności osobom

niepełnosprawnym oraz osobom dotkniętym ciężką chorobą, które w związku z problemami zdrowotnymi ponoszą wysokie koszty leczenia, przekraczające możliwości rodziny.

W roku sprawozdawczym pomoc w formie zasiłków celowych specjalnych przyznano 79 osobom, z 77 rodzin, o liczbie osób w rodzinach 170, przyznano 123 świadczenia na łączną kwotę 53.790,00 zł.

2) przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze;

W 2019 roku nie było potrzeby realizacji tego zadania.

3) prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki;

Gmina nie prowadzi domu pomocy społecznej i ośrodka wsparcia o zasięgu gminnym.

3a) opracowanie i realizacja projektów socjalnych;

2019 rok to kolejny - trzeci rok z rzędu, w którym Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, we współpracy z Gminną Biblioteką Publiczną w Starej Wsi realizował projekt „**Rozwijanie form wsparcia i pomocy na rzecz osób starszych 50 +**” z udziałem Pań z Kół Gospodyń Wiejskich. W ramach projektu zrealizowano 141 spotkań, w tym usługi edukacyjne w formie spotkań autorskich, spotkań ze specjalistami z zakresu zdrowego odżywiania, bezpieczeństwa, biblioterapii, leczenia uzdrowiskowego, ziołolecznictwa, ruchu i diety w profilaktyce chorób cywilizacyjnych, w których wzięło udział 396 uczestników. Spotkania odbywały się na terenie całej Gminy w bibliotekach, świetlicach wiejskich, świetlicach OSP. Tematy spotkań to m.in. „Wyprzedzić smutek-przeciwdziałanie depresji”, „Jak wspomóc pamięć”, „Książka uczy, bawi, leczy czyli o korzyściach płynących z mądrej lektury”, „Żywność jako wstęp do zdrowia”, „Niedokrwistość, Anemia” najczęstsza choroba krwi”, „Korzystajmy z darów jesieni”, „Zioła w domu i ogrodzie”. Zorganizowano 21 warsztatów edukacyjno-integracyjnych z udziałem dzieci, w których wzięło udział 342 uczestników. Tematy warsztatów to m.in. „W trosce o zachowanie małej Ojczyzny” „Ozdoby Wielkanocne”, „Tradycje Ludowe na Matkę Boską Zielną”, „Praktyczne przygotowanie zdrowych posiłków”, tworzenie stroików i kartek Bożonarodzeniowych, układanie wiązanek z kwiatów.

Seniorom w dniu obchodów Ogólnopolskiego Dnia Seniora zorganizowano wyjazd do Wadowic i Kalwarii Zebrzydowskiej. W Wadowicach w Muzeum Jana Pawła II odbyły się warsztaty pt; „W 80 minut dookoła świata”. Zajęcia były multisensoryczną i międzykulturową podróżą i oscylowały wokół pielgrzymek Świętego Jana Pawła II po świecie.

Wspierano Seniorów w tworzeniu warunków dla funkcjonowania nieformalnych grup samopomocowych. Dla grup samopomocowych zorganizowano 25 spotkań z instruktorami, w których uczestniczyło łącznie 306 osób. Prowadzono zajęcia z aerobiku pt.: „ Bądź aktywny , żyj zdrowo”, oraz zajęcia z „ Nording walking” .

Zorganizowano dwie grupy „ Szkoły dla Rodziców ”. W ramach zajęć w formie warsztatów psycho-edukacyjnych odbyło się 10 spotkań w wymiarze 30 godzin dla każdej z grup. Celem zajęć było poszerzenie wiedzy na temat różnych metod wychowawczych, nabywanie praktycznych umiejętności porozumiewania się z dziećmi i młodzieżą, ćwiczenie empatycznego i asertywnego reagowania, analizowanie własnych potrzeb i trudności w rozwiązywaniu codziennych sytuacji wychowawczych.

4) podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych;

W celu poprawy sytuacji mieszkańców gminy Limanowa Ośrodek podejmował inne działania, realizował programy;

* Program Operacyjny **Pomoc Żywnościowa 2014-2020** Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD). Celem ogólnym Programu jest zapewnienie najuboższym mieszkańcom pomocy żywnościowej w okresie podprogramu. W ramach współpracy z Caritas Archidiecezji Krakowskiej w podprogramie POPŻ 2017-2018 udział wzięło 1100 osób. Osobom zakwalifikowanym do otrzymania pomocy żywnościowej zgodnie z zasadami POPŻ dostarczono artykuły spożywcze. Pomoc żywnościowa w postaci paczki żywnościowej może być przekazywana do osób, rodzin najbardziej potrzebujących, znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, spełniających kryteria określone w art.8 ustawy o pomocy społecznej tj. dochód nie może przekraczać 200% kryterium dochodowego uprawniającego do skorzystania z pomocy społecznej: tj. dla osoby samotnie gospodarującej

- 1.402,00 zł oraz 1.056,00 zł dla osoby w rodzinie . Skierowania, po weryfikacji uprawnień, wydają pracownicy socjalni OPS. Zestaw roczny artykułów spożywczych w Podprogramie 2018 dla jednej osoby obejmował – **21** asortymentów w tym; kasza gryczana, buraczki wiórki, groszek z marchewką, szynka wieprzowa mielona, mleko, ryż biały, olej rzepakowy, cukier, makaron, szynka drobiowa, herbatniki, miód, koncentrat pomidorowy, fasola, pasztet, filec z makreli, makaron kukurydziany, gołąbki w sosie, kabanosy, powidła, ser podpuszczkowy. Osoby objęte pomocą otrzymały łącznie w ramach podprogramu 54.175,8 ton żywności.

Pracownicy Socjalni OPS wydali również dla 1090 osób w rodzinach, skierowania do Podprogramu 2019, realizowanego od grudnia 2019 do lipca 2020 roku.

* Program **„Rodziny Adopcyjne”** - w ramach współpracy z fundacją „Stichting Hulp aan Limanowa” z Holandii, która od wielu lat pomaga mieszkańcom Gminy, również i w tym roku przedstawiciele fundacji dwukrotnie dostarczali pomoc rzeczową rodzinom zamieszkałym na terenie Gminy Limanowa. Program polega na tym, że rodzina z Holandii obejmuje pomocą rodzinę z Polski. Poprzez bezpośredni kontakt rodzin polskich i holenderskich – Holendrzy osobiście przywożą pomoc i odwiedzają polskie rodziny w miejscu ich zamieszkania. Współpraca z fundacją to także możliwości wymiany doświadczeń, edukacja . Dzielenie się dobrem z innymi, niesienie pomocy najbardziej potrzebującym to motywy, którymi kierują się członkowie fundacji.

Programem „Rodziny Adopcyjne” w 2019 roku objętych było 16 rodzin. Liczba rodzin uczestnicząca w tym programie w związku z poprawą sytuacji materialnej rodzin - wprowadzeniem programu 500+ - zdecydowanie zmniejszyła się . Dla porównania w roku 2014 pomocą było objętych 49 rodzin.

* Program **„Wypoczynek letni”** w ramach współpracy z Nowosądeckim Ośrodkiem Profilaktyki Społecznej w Nowym Sączu, którego podstawowym celem jest niesienie pomocy dzieciom i młodzieży w trudnych sytuacjach życiowych, zorganizowano dla 32 dzieci socjalno-zdrowotny wypoczynek letni w Zespole Szkół w

Chełmcu, od 09.07.2019 r. do 22.07.2019 r. Organizatorzy zapewnili dzieciom godziwy wypoczynek, na bazie dobrze zorganizowanej zabawy, przykładu, starali się przekazać pożądane wartości rodzinne, społeczne i wychowawcze, zadbali o poprawę sprawności fizycznej dzieci, dzieci miały możliwość korzystania ze wsparcia psychicznego, udział w kolonii to była także możliwość kształtowania pozytywnych nawyków współżycia w gronie rówieśników. Koszt udziału dzieci w kolonii to 12.800,00 zł. będący dofinansowaniem całkowitych kosztów organizacji kolonii. W dniu zakończenia turnusu każde dziecko otrzymało wyprawkę szkolną.

* Zorganizowano wyjazd 6 dzieci na kolonię letnią w Starym Sączu od 05-18 lipca 2019 r. . Zadanie bez kosztowe. Koszty udziału dzieci w wypoczynku w całości sfinansowane zostały przez Kuratorium Oświaty w Krakowie.

* Akcja „ **Szlachetna Paczka**” – w ramach współpracy z CARITAS Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej uczestniczył w akcji, pomocą zostało objętych 8 rodzin z terenu Gminy.

* „ **Małopolski Tele- Anioł**” , OPS uczestniczył w projekcie, którego celem jest poprawa jakości życia osób starszych, niepełnosprawnych, chorych poprzez realizację działań na rzecz rozwoju usług opiekuńczych i sąsiedzkich w miejscu zamieszkania oraz teleopieki, przekazując informację osobom potrzebującym o możliwości włączenia się do projektu.

5) współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach oraz realizacji Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Pracownicy Ośrodka w ramach pracy socjalnej współpracowali z PUP w celu aktywizacji klientów OPS.

Art. 18 ust 1 ustawy określa zadania zlecone z zakresu administracji rządowej realizowane przez gminę, do których należy:

3) organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;

Rodzaje specjalistycznych usług opiekuńczych i kwalifikacje osób świadczących te usługi oraz warunki i tryb ustalania i pobierania opłat za specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone osobom z zaburzeniami psychicznymi, jak również warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia z tych opłat, ze względu na szczególne potrzeby osób korzystających z usług, uwzględniając sytuację materialną tych osób określa rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych

W 2019 roku GOPS Limanowa zorganizował i świadczył specjalistyczne usługi 7 osobom, przyznał 1 739 świadczeń, kwota świadczeń - 86 925,00 zł. Zadanie w całości sfinansowane z dotacji budżetu państwa.

4) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną;
zasiłek celowy na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową przyznano 1 rodzinie w kwocie 6 000,00 zł. Zadanie w całości sfinansowane z dotacji budżetu państwa.

5) prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;

Gmina nie prowadzi ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Mieszkańcy Gminy kierowani są do placówek zlokalizowanych na terenie innych gmin.

a) Ośrodkami wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi są: środowiskowy dom samopomocy lub klub samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi, zwanych dalej „uczestnikami”, które w wyniku upośledzenia niektórych funkcji organizmu lub zdolności adaptacyjnych wymagają pomocy do życia w środowisku rodzinnym i społecznym, w szczególności w celu zwiększania zaradności i samodzielności życiowej, a także ich integracji społecznej.

b) Środowiskowy dom samopomocy świadczy usługi w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym.

W roku 2019 - 16 osób, mieszkańców Gminy uczęszczało na zajęcia do środowiskowych domów samopomocy, w tym ; 14 osób do

Środowiskowego Domu Samopomocy w Limanowej oraz 2 osoby do Środowiskowego Domu Samopomocy w Rdzawie, Gmina Trzciana. Ośrodki prowadzą dzienny pobyt, osoby skierowane mają możliwość uczestniczenia w różnego rodzaju terapiach. Pobyt w ośrodkach w całości finansowany jest z dotacji budżetu państwa.

6) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia;

GOPS realizował programy rządowe w tym program „Posiłek w szkole i w domu” , „Karta Dużej Rodziny”, „Asystent Rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”, „Dobry Start”. Realizacja programów została opisana w sprawozdaniu.

7) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a;

W 2019 roku zadanie nie było realizowane, nie było takich potrzeb.

8) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia oraz zapewnianie posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

W roku sprawozdawczym zadanie nie było realizowane, nie było takich potrzeb.

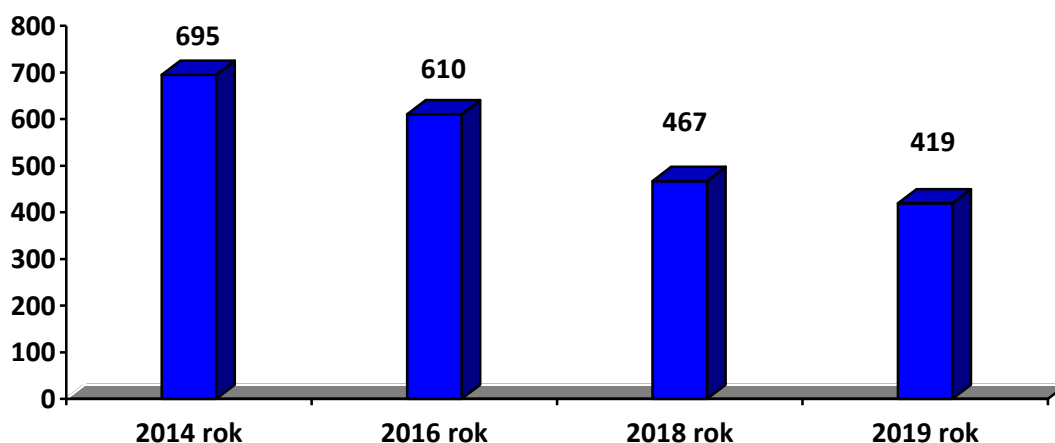
9) wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

Wynagrodzenie to w określonej wysokości przyznawane jest opiekunom prawnym przez sąd. GOPS realizuje świadczenia, zgodnie z art. 53a ustawy o pomocy społecznej na podstawie postanowienia sądu. Przyznanie świadczeń w postaci wynagrodzenia za sprawowanie opieki nie wymaga/ jak inne świadczenia /przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydania decyzji administracyjnej.

W roku 2019 wynagrodzenie z tytułu sprawowania opieki nad osobą całkowicie ubezwłasnowolnioną otrzymało 67 osób , wypłacono 804 świadczenia na kwotę 290 013,22 zł – świadczenie jest finansowane z dotacji budżetu państwa. Wynagrodzenie za sprawowanie opieki dla kuratora osoby częściowo ubezwłasnowolnionej otrzymało 5 osób , wypłacono 72 świadczenia, na kwotę 26 970,97 zł – świadczenie finansowane ze środków własnych gminy.

W 2019 roku ze świadczeń przyznawanych przez GOPS na podstawie ustawy o pomocy społecznej skorzystało 419 rodzin, o łącznej liczbie osób w rodzinach 1407 . Przeprowadzone w latach 2014-2019 badania diagnostyczne wskazują, że liczba gospodarstw domowych korzystających ze wsparcia publicznej pomocy społecznej spada.

Wykres 1. Liczba rodzin objętych pomocą społeczną przez GOPS w Gminie Limanowa w latach 2014-2019

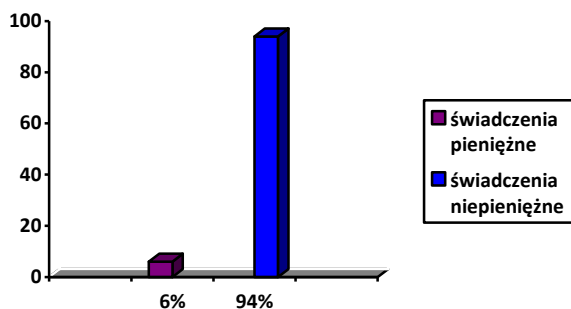

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GOPS

Ogółem w 2019 roku Ośrodek udzielił pomocy w formie:

- świadczeń pieniężnych w liczbie 3 578, zasiłek stały, zasiłek okresowy, zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy, zasiłek celowy na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego, zasiłek celowy na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową, wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd, świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności (zasiłek celowy)
- świadczeń niepieniężnych w liczbie 61 187 składki na ubezpieczenie zdrowotne, poradnictwo specjalistyczne i interwencja kryzysowa, usługi opiekuńcze , specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania ,pobyt i usługi w domu pomocy społecznej, posiłek .

Wykres 2. Świadczenia pieniężne i niepieniężne z pomocy społecznej w 2019 roku

Koszty świadczeń realizowanych na podstawie ustawy o pomocy społecznej w 2019 roku wyniosły 2 131 677,47 zł, w tym; udział środków własnych 581 387,36 zł, dotacja z budżetu państwa 1 550 290,11 zł.

4. Zadania z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

GOPS realizował zadania w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej /t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 1111 z późn.zm /.

Ustawa określa:

- 1) zasady i formy wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych;
- 2) zasady i formy sprawowania pieczy zastępczej oraz pomocy w usamodzielnianiu jej pełnoletnich wychowanków;
- 3) zadania administracji publicznej w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;
- 4) zasady finansowania wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;
- 5) zadania w zakresie postępowania adopcyjnego.

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to zespół planowych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji.

System pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców.

Pieczna zastępcza jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców. Ma ona charakter czasowy.

Pieczna zastępcza jest sprawowana w formie:

- 1) rodzinnej; / rodzina zastępcza i rodzinny dom dziecka/
- 2) instytucjonalnej.

W rodzinach zastępczych umieszcza się dzieci, których rodzice zostali pozbawieni władzy rodzicielskiej lub gdy władza ta została im ograniczona. Jest to więc forma pomocy dziecku w przypadku niemożności zapewnienia mu opieki i wychowania przez rodziców biologicznych.

Typy rodzin zastępczych

Rodzina zastępcza:

Spokrewniona – mogą ją stworzyć najbliżsi krewni dziecka, czyli dziadkowie lub rodzeństwo (babcia, dziadek, brat, siostra)

Niezawodowa – może ją stworzyć zarówno rodzina dziecka niebędąca wstępnymi lub rodzeństwem dziecka, jak i osoby niespokrewnione z dzieckiem

Zawodowa – to taka rodzina zastępcza, z którą starosta zawiera umowę o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej; tworzą ją małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, niebędący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka.

Instytucjonalna piecza zastępcza

Instytucjonalna piecza zastępcza jest sprawowana w formie:

- 1) placówki opiekuńczo-wychowawczej;
- 2) regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej;
- 3) interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego.

Sąd umieszcza dziecko w instytucjonalnej pieczy zastępczej, jeżeli brak jest możliwości umieszczenia dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej lub z innych ważnych względów nie jest to zasadne.

Placówki opiekuńczo-wychowawcze zapewniają całodobową opiekę i wychowanie dzieciom, których rodzice trwale lub okresowo nie mogą, nie potrafią lub nie chcą stworzyć im właściwych warunków życia i rozwoju. Umieszczenie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej powinno służyć reintegracji rodziny, przywróceniu kompetencji wychowawczych rodzicom.

W skali 2019 roku w rodzinnej pieczy zastępczej przebywało 32 dzieci z 18 rodzin biologicznych zamieszkałych na terenie Gminy Limanowa, dzieci przebywały w 16 rodzinach zastępczych, w tym w 8 rodzinach spokrewnionych z dzieckiem przebywało 18 dzieci, w 8 rodzinach zastępczych niezawodowych 12 dzieci, w instytucjonalnej pieczy zastępczej przebywało 2 dzieci z 2 rodzin . W 2019 roku Gmina ponosiła odpłatności za pobyt 24 dzieci z 12 rodzin umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej oraz za pobyt 2 dzieci z 2 rodzin umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej. 6 dzieci z 4 rodzin zostało umieszczonych w pieczy zastępczej przed wejściem przepisów zobowiązujących gminy do współfinansowania ich pobytu w pieczy zastępczej.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej wynosiła 31 z 17 rodzin biologicznych zamieszkałych na terenie Gminy Limanowa. Dzieci przebywały w 15 rodzinach zastępczych, w tym w 8 rodzinach spokrewnionych z dzieckiem przebywało 18 dzieci, w 7 rodzinach zastępczych niezawodowych 11 dzieci, w instytucjonalnej pieczy zastępczej przebywało 2 dzieci z 2 rodzin .

Zgodnie z art. 191 ust.8 i 9 ustawy w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej lub w rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej, gmina właściwa ze względu na zamieszkanie dziecka, ponosi odpłatność za jego pobyt w pierwszym roku 10 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka, w drugim roku 30 %, w trzecim i następnych 50 % wydatków.

GOPS Limanowa ponosił część kosztów pobytu dzieci w w/w formach opieki zastępczej - zgodnie z zapisami ustawy - w wysokości 10%, 30 % lub 50 % kosztu pobytu dziecka. Na ten cel w 2019 roku wydatkowano ogółem 136.902,08 zł. W 2018 roku wydatki te wynosiły 125 551,81 zł. W stosunku do

2018 roku nastąpił wzrost nakładów. Powodem wzrostu nakładów była zmiana odpłatności za dzieci przebywające w systemie pieczy zastępczej z 10 % na 30% oraz z 30% na 50 %. Zadanie to w całości finansowane jest ze środków własnych gminy.

Rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych Ośrodek zapewnia wsparcie asystenta rodziny , które polega w szczególności na:

- 1) analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie;
- 2) wzmocnieniu roli i funkcji rodziny;
- 3) rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny;
- 4) podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny;
- 5) pomocy w integracji rodziny;
- 6) przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;
- 7) dążeniu do reintegracji rodziny.

Wspieranie rodziny jest prowadzone w formie:

- 1) pracy z rodziną;
- 2) pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.

Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego

Asystent ułatwia rodzicom wypełnianie ról społecznych aby doprowadzić do osiągnięcia podstawowej stabilizacji życiowej i nie dopuścić do umieszczania dzieci poza rodziną w placówkach lub rodzinach zastępczych. Jeżeli dzieci znajdują się pod pieczę zastępczą, rolą asystenta są działania na rzecz ich jak najszybszego powrotu do rodziny.

Tabela 3. Asystent rodziny w Gminie Limanowa w latach 2014-2019

Rok	2014	2016	2018	2019
Liczba rodzin zobowiązanych przez sąd do pracy z asystentem rodziny	2	3	4	5
Liczba rodzin korzystających z usług asystentów rodziny	10	11	14	18

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS

W 2019 roku Asystent rodziny współpracował z 18 rodzinami, 5 z nich zostało zobowiązanych do współpracy postanowieniem Sądu Rejonowego w Limanowej, pozostałych 13 rodzin było wspieranych za ich zgodą i aktywnym udziałem. Liczba rodzin, z którymi asystent rodziny mógł w tym samym czasie prowadzić pracę, była zgodna z zapisami ustawy w tym zakresie.

Zatrudnienie Asystenta było realizowane w ramach środków rządowego Programu „Asystent Rodziny 2019” Ministerstwa Rodziny Pracy i Polityki Społecznej oraz ze środków własnych gminy.

Każdego roku sporządzany jest monitoring programu wspierania rodziny dla Gminy.

5. Karta Dużej Rodziny

Ośrodek Pomocy Społecznej na podstawie ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny / t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1390 z późn.zm/ w roku 2019 realizował zadania z rządowego programu dla rodzin wielodzietnych „Karta Dużej Rodziny”.

Prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny przysługuje wszystkim rodzicom oraz małżonkom rodziców, którzy mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci.

Przez rodzica rozumie się także rodzica zastępczego lub osobę prowadzącą rodzinny dom dziecka.

Prawo do Karty Dużej Rodziny przysługuje także dzieciom:

- w wieku do 18. roku życia,
- w wieku do 25. roku życia – w przypadku dzieci uczących się w szkole lub szkole wyższej,
- bez ograniczeń wiekowych w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności,
- tylko w przypadku, gdy w chwili składania wniosku w rodzinie jest co najmniej troje dzieci spełniających powyższe warunki.

Należy pamiętać, że prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny nie przysługuje rodzicowi, którego sąd pozbawił władzy rodzicielskiej lub któremu sąd ograniczył władzę rodzicielską przez umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej, chyba że sąd nie pozbawił go władzy rodzicielskiej lub jej nie ograniczył przez umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej w stosunku do co najmniej trojga dzieci, prawo to nie przysługuje również rodzicowi zastępczemu lub prowadzącemu rodzinny dom dziecka, w przypadku gdy sąd orzekł o odebraniu im dzieci z uwagi na niewłaściwe sprawowanie pieczy zastępczej.

Karta jest przyznawana niezależnie od dochodu w rodzinie.

Prawo do posiadania Karty przysługuje członkowi rodziny wielodzietnej, który jest:

1. osobą posiadającą obywatelstwo polskie, mającą miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
2. cudzoziemcem mającym miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, zezwolenia na pobyt czasowy udzielony w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 oraz art. 186 ust. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz.U. z 2017 r. poz. 2206), lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej, jeżeli zamieszkuje z członkami rodziny na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
3. mającym miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej oraz członkom jego rodziny w rozumieniu art. 2 pkt. 4 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz.U. z 2017 r. poz. 900), posiadającym prawo pobytu lub prawo stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Aby otrzymać Kartę Dużej Rodziny należy złożyć wniosek w gminie odpowiadającej miejscu zamieszkania.

Wniosek można również złożyć elektronicznie, za pośrednictwem Platformy Informacyjno-Usługowej Emp@tia (empatia.mpips.gov.pl).

Wniosek, w imieniu rodziny, może złożyć każdy pełnoletni jej członek. Jeśli któryś z członków rodziny mieszka w innej gminie, wniosek należy złożyć

dodatkowo w jego gminie, wymieniając wszystkich członków rodziny, ale zaznaczając „nie wnoszę o przyznanie Karty Dużej Rodziny”.

Na jaki czas można uzyskać KDR?

- rodzice - na całe życie,
- dzieci - do ukończenia 18 lat,
- dzieci, które dalej uczą się w szkole lub studiują / do ukończenia 25 roku życia/
 - do dnia 30 września następującego po końcu roku szkolnego, w którym planowane jest ukończenie nauki zgodnie z oświadczeniem o planowanym terminie ukończenia nauki w danej placówce – gdy dziecko uczy się w szkole,
 - do dnia 30 września roku, w którym jest planowane ukończenie nauki zgodnie z oświadczeniem o planowanym terminie ukończenia nauki w danej placówce – gdy dziecko uczy się w szkole wyższej.
- dzieci niepełnosprawne - na czas obowiązywania orzeczenia o niepełnosprawności.
- Karta przyznawana jest dzieciom umieszczonym w rodzinnej pieczy zastępczej na czas umieszczenia w danej rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka, nie dłużej niż do ukończenia 18 r.ż.

Cudzoziemcom, o których mowa w art. 5 ust. 2 ustawy o Karcie Dużej Rodziny Karta jest przyznawana odpowiednio na okres wynikający z dokumentu potwierdzającego prawo do zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Cudzoziemcowi posiadającemu zezwolenie na pobyt stały przyznaje się Kartę na taki okres, jaki przysługiwałby obywatelowi Rzeczypospolitej Polskiej (w szczególności dotyczy do rodziców, którzy dostają Kartę bezterminowo.

Wydanie Karty jest bezpłatne wyłącznie przy jednoczesnym wnioskowaniu o plastikową i elektroniczną formę KDR. Wnioskowanie o drugą formę Karty / w ramach kolejnego wniosku/ w późniejszym terminie wiąże się z wniesieniem opłaty .

Zwolnieni z opłaty byli członkowie rodzin wielodzietnych , dla których wniosek o Kartę Dużej Rodziny został złożony przed dniem 1 stycznia 2018 r. i

dla których wniosek o domówienie Karty Dużej Rodziny w formie elektronicznej został złożony najpóźniej do dnia 31 grudnia 2019 r.

Posiadacze kart mogą dostać między innymi:

- zniżki na przejazdy kolejowe
- ulgi opłaty za paszport — ojciec, matka, macocha i ojczym,
- ulgi opłaty za paszport — dzieci,
- oraz wiele innych zniżek, które oferują różne instytucje państwowe oraz firmy prywatne. Należy korzystać z wyszukiwarki partnerów Karty Dużej Rodziny, są tam wszystkie instytucje państwowe i firmy prywatne, które oferują zniżki oraz informację, jaka jest wysokość zniżek.

Jeśli ktoś z rodziny ma orzeczoną niepełnosprawność — należy sprawdzić, czy można dostać większe zniżki. Żeby dostać taką zniżkę, trzeba okazać legitymację osoby niepełnosprawnej.

Tabela 1. Liczba osób, którym wydano Kartę Dużej Rodziny w Gminie Limanowa w latach 2014-2019

Liczba osób, którym wydano Kartę Dużej Rodziny, w tym:	2014 rok	2016 rok	2018 rok	2019 rok
Liczba rodziców/małżonków	432	247	271	850
Liczba dzieci	845	422	457	565
Liczba rodzin, którym wydano Kartę Dużej Rodziny	229	124	145	469

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GOPS

W 2019 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wydał Kartę Dużej Rodziny 469 rodzinom , dla 1 415 osób w tych rodzinach : 850 kart wydano dla rodziców / małżonków, 565 kart wydano dla dzieci /. Liczba

przyznanych dodatkowych form Karty Dużej Rodziny - w formie elektronicznej wyniosła – 167. Koszty obsługi programu w całości finansowane z dotacji, w kwocie 3 704,00 zł.

6. Zadania z zakresu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie . „Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie”.

W roku 2019 procedura „Niebieska Karta” została wprowadzona 50 razy. W całym roku 2019, biorąc pod uwagę również procedury „Niebieska Karta” wprowadzone w latach ubiegłych i kontynuowane w roku 2019., prowadzonych było łącznie 75 procedur „Niebieska Karta”.

W roku 2019 w 41 przypadkach procedura „Niebieska Karta była wszczynana przez Policję, natomiast w 6 przypadkach przez Ośrodek Pomocy Społecznej a w 3 przypadkach przez szkołę. Pozostałe instytucje uprawnione do wprowadzania Procedury „Niebieska Karta”, nie sporządzały formularzy A – Niebieska Karta.

Z wszystkich 75 prowadzonych procedur „Niebieska Karta” w roku 2019r., zakończono 48 procedur.

W każdym przypadku , powoływana była przez Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego „grupa robocza”, która zajmowała się problemem danej rodziny. W skład grup roboczych wchodziła w zależności od potrzeb: przedstawiciele Pomocy Społecznej, Policji, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Oświaty oraz Kuratorzy.

Osobom dotkniętym problemem przemocy udzielono wsparcia i szczegółowych informacji, na temat możliwości uzyskania pomocy. W ramach współpracy z PCPR Limanowa, osoby objęte procedurą „Niebieska Karta”, mogły skorzystać z bezpłatnej porady prawnika, gdzie były umawiane za pośrednictwem pracownika socjalnego. Pracą Socjalną objęte zostały wszystkie

rodziny objęte procedurą „Niebieska Karta”. Pracownik Socjalny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wspólnie z Dzielnicowym monitorowali sytuację w rodzinach objętych procedurą „Niebieska Karta”, poprzez składane systematycznie wizyty, co najmniej raz w miesiącu.

Każda z osób stosujących przemoc w rodzinie, z którą przeprowadzono rozmowę, została poinformowana i motywowana do udziału w Programie Korekcyjno - Edukacyjnym. Rodzinom w szczególnie trudnej sytuacji materialnej, udzielono również wsparcia finansowego z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Duża ilość rodzin otrzymała także pomoc w postaci żywności w ramach Programu FEAD.

W roku 2019 odbyły się 4 spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego. Podczas spotkań ZI omawiane były trudności pojawiające się przy realizacji procedury „NK” i sposoby usprawnienia współpracy pomiędzy instytucjami. Omawiano również sytuację rodzin objętych procedurą „Niebieska Karta” i możliwości udzielenia tym rodzinom pomocy, przez powołane grupy robocze. Następowala wymiana „dobrych praktyk” pomiędzy instytucjami pracującymi z rodzinami dotkniętymi problemem przemocy w rodzinie.

W roku 2019 przeprowadzona została kampania informacyjno – edukacyjna, dotycząca problemu przemocy w rodzinie. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Limanowej rozprowadził materiały informacyjne w postaci ulotek oraz plakatu. Materiały te zostały rozprowadzone na terenie Gminy Limanowa w 6 szkołach oraz w 3 Zakładach Opieki Zdrowotnej. Za pośrednictwem tych instytucji, trafiły do mieszkańców gminy. Łącznie rozprowadzono 500 ulotek. Materiały informacyjne rozprowadzane były także w budynku Urzędu Gminy w Limanowej, w tym plakaty informacyjne dot. przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (20) oraz możliwości uzyskania pomocy, przez osoby dotknięte przemocą.

Przy GOPS Limanowa działał Punkt Informacji Wsparcia i Pomocy dla Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie. Punkt działał 3 razy w tygodniu w każdy poniedziałek i piątek w godz. 10.00 – 12.00 oraz w każdy czwartek w godz. 15.00 – 18.00. Dyżury pełnili pracownicy socjalni a w czwartki również psycholog. Punkt świadczył poradnictwo dla osób dotkniętych i zagrożonych problemem przemocy w rodzinie. Udzielano również porad małżeństwom dotkniętym kryzysem w postaci przemocy w rodzinie. W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2019r., z pomocy Punktu skorzystało 40 osób (niektóre osoby kilkakrotnie korzystały z porad).

Na stronie internetowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Limanowej zamieszczone zostały informacje, na temat problemu przemocy w rodzinie dotyczące: charakterystyki zjawiska, możliwości uzyskania pomocy. Zamieszczono także informacje, na temat Programu Korekcyjno –Edukacyjnego dla Sprawców Przemocy, Grupy Wsparcia dla Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie jak również „Szkoły dla Rodziców” prowadzonej przez Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną w Limanowej.

Każdego roku sporządzane jest sprawozdanie z realizacji programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

7. Zadania z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych .

Ośrodek realizuje zadania z zakresu świadczeń rodzinnych w oparciu o ustawę o świadczeniach rodzinnych i przepisy do niej wykonawcze. Świadczenia te mają na celu wsparcie rodzin najuboższych i o średnim statusie materialnym, które wychowują dzieci.

Świadczeniami rodzinnymi są:

- zasiłek rodzinny

Na podstawie art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, zwanej dalej "ustawą", zasiłek rodzinny przysługuje:

- 1) rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka;
- 2) opiekunowi faktycznemu dziecka;
- 3) osobie uczącej się, tj. osobie pełnoletniej uczącej się, niepozostającej na utrzymaniu rodziców w związku z ich śmiercią lub w związku z ustaleniem wyrokiem sądowym lub ugodą sądową prawa do alimentów z ich strony.

Świadczenia rodzinne w 2019 r. przysługiwały:

- 1) obywatelom polskim;
- 2) cudzoziemcom:
 - a) do których stosuje się przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego,
 - b) jeżeli wynika to z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów dwustronnych o zabezpieczeniu społecznym,
 - c) przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznościami, o których mowa w art. 127 lub art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2018 r. poz. 2094), lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej, jeżeli zamieszkują z członkami rodzin na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
 - d) posiadającym kartę pobytu z adnotacją "dostęp do rynku pracy", z wyłączeniem obywateli państw trzecich, którzy uzyskali zezwolenie na pracę na terytorium państwa członkowskiego na okres nieprzekraczający 6 miesięcy, obywateli państw trzecich przyjętych w celu podjęcia studiów lub pracy sezonowej oraz obywateli państw trzecich, którzy mają prawo do wykonywania pracy na podstawie wizy,
 - e) 1 przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:
 - na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy, o którym mowa w art. 139a ust. 1 lub art. 139o ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, lub
 - w związku z korzystaniem z mobilności krótkoterminowej pracownika kadry kierowniczej, specjalisty lub pracownika odbywającego staż w ramach

przeniesienia wewnątrz przedsiębiorstwa na warunkach określonych w art. 139n ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach

- jeżeli zamieszkują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z członkami rodzin, z wyłączeniem cudzoziemców, którym zezwolono na pobyt i pracę na okres nieprzekraczający 9 miesięcy, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej,

f) 2 przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:

– na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy, o którym mowa w art. 151 lub art. 151b ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach,

– na podstawie wizy krajowej w celu prowadzenia badań naukowych lub prac rozwojowych,

– w związku z korzystaniem z mobilności krótkoterminowej naukowca na warunkach określonych w art. 156b ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach

- z wyłączeniem cudzoziemców, którym zezwolono na pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na okres nieprzekraczający 6 miesięcy, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Świadczenia rodzinne przysługiwały tym osobom, jeżeli zamieszkiwały na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres zasiłkowy, w którym otrzymują świadczenia rodzinne, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Zasilek rodzinny przysługiwał w 2019 r. m.in. rodzicom dziecka, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekraczał ustawowego kryterium dochodowego, tj. kwoty **674,00 zł**. W przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, zasilek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekraczał kwoty **764,00 zł**.

W 2019 r. strony mogły pobierać zasiłek rodzinny wraz z dodatkami w oparciu o mechanizm „złotówka za złotówkę”. W przypadku gdy dochód rodziny przekracza kwotę kryterium dochodowego, pomnożoną przez liczbę członków danej rodziny o kwotę nie wyższą niż łączna kwota zasiłków *rodzinnych* wraz z dodatkami przysługujących danej rodzinie w okresie zasiłkowym, na który jest ustalane prawo do tych *świadczeń*, zasiłek *rodzinny* wraz z dodatkami przysługuje w wysokości różnicy między łączną kwotą zasiłków *rodzinnych* wraz z dodatkami, a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny.

Łączną kwotę zasiłków *rodzinnych* wraz z dodatkami stanowi suma przysługujących danej rodzinie w danym okresie zasiłkowym:

- 1) zasiłków *rodzinnych* podzielonych przez liczbę miesięcy, na które danej rodzinie jest ustalane prawo do tych zasiłków;
- 2) dodatków do zasiłku rodzinnego: dodatku „wychowawczego”, z tytułu samotnego wychowywania dziecka, z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej i z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, podzielonych przez liczbę miesięcy, na które danej rodzinie jest ustalane prawo do tych dodatków;
- 3) dodatków do zasiłku rodzinnego: z tytułu urodzenia dziecka, z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego i na tzw. internat czy dojazdy do szkoły ponadpodstawowej, podzielonych przez 12.

W przypadku gdy wysokość zasiłków *rodzinnych* wraz z dodatkami przysługująca danej rodzinie jest niższa niż 20,00 zł, świadczenia te nie przysługują.

Zasiłek rodzinny przysługuje do ukończenia przez dziecko:

- 1) 18 roku życia lub
- 2) nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia, albo
- 3) 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności (art. 6 ust. 1 ustawy).

W 2019 r. wysokość zasiłku rodzinnego wynosiła miesięcznie:

- 1) 95,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia,

2) 124,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia,

3) 135,00 zł na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

Zasiłek rodzinny przysługuje osobie uczącej się, tj. osobie pełnoletniej uczącej się, niepozostającej na utrzymaniu rodziców w związku z ich śmiercią lub w związku z ustaleniem wyrokiem sądowym lub ugodą sądową prawa do alimentów z ich strony - jeżeli uczy się w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie dłużej niż do ukończenia 24 roku życia (art. 6 ust. 1a ustawy).

Zasiłek rodzinny nie przysługuje, jeżeli:

- 1) dziecko lub osoba ucząca się pozostają w związku małżeńskim (art. 7 pkt 1 ustawy);
- 2) dziecko zostało umieszczone w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie, tj. domu pomocy społecznej, młodzieżowym ośrodku wychowawczym, schronisku dla nieletnich, zakładzie poprawczym, areszcie śledczym, zakładzie karnym, a także szkole wojskowej lub innej szkole, jeżeli instytucje te zapewniają nieodpłatnie pełne utrzymanie, albo w pieczy zastępczej (art. 7 pkt 2 ustawy);
- 3) osoba ucząca się została umieszczona w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie (art. 7 pkt 3 ustawy);
- 4) pełnoletnie dziecko lub osoba ucząca się jest uprawniona do zasiłku rodzinnego na własne dziecko (art. 7 pkt 4 ustawy).

Zasiłek rodzinny nie przysługuje osobie samotnie wychowującej dziecko, jeżeli nie zostało ustalone świadczenie alimentacyjne na rzecz dziecka od jego rodzica, chyba że:

- 1) rodzice lub jedno z rodziców dziecka nie żyje;
- 2) ojciec dziecka jest nieznany;
- 3) powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone;
- 4) sąd zobowiązał jednego z rodziców do ponoszenia całkowitych kosztów utrzymania dziecka i nie zobowiązał drugiego z rodziców do świadczenia alimentacyjnego na rzecz tego dziecka;

5) dziecko, zgodnie z orzeczeniem sądu, jest pod opieką naprzemienną obojga rodziców sprawowaną w porównywalnych i powtarzających się okresach (art. 7 pkt 5 ustawy).

Zasiłek rodzinny nie przysługuje członkowi rodziny, jeżeli na dziecko przysługuje zasiłek rodzinny za granicą, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej (art. 7 pkt 6 ustawy).

Zasiłek rodzinny nie przysługuje, jeżeli na dziecko pobierany jest walutowy dodatek rodzinny przysługujący pracownikom polskich placówek dyplomatycznych i urzędów konsularnych (art. 27 ust. 3 ustawy) ;

- Dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu:

1) urodzenia dziecka

Dodatek z tytułu urodzenia dziecka przysługuje, jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż **od 10 tygodnia ciąży do porodu**) (art. 9 ust. 6 ustawy) w kwocie **1000,00 zł jednorazowo** na każde urodzone dziecko do ukończenia przez nie pierwszego roku życia /Tego warunku nie stosuje się do osób będących prawnymi lub faktycznymi opiekunami dziecka, a także do osób, które przysposobiły dziecko./;

2) opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego

Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego przysługuje w kwocie **400,00 zł** miesięcznie (niezależnie od liczby dzieci pozostających pod opieką) matce lub ojcu dziecka, opiekunowi faktycznemu albo opiekunowi prawnemu dziecka, jeżeli dziecko pozostaje pod jego faktyczną opieką, uprawnionemu do urlopu wychowawczego, nie dłużej jednak niż przez okres:

- 1) **24 miesiące** kalendarzowych;
- 2) **36 miesięcy** kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad więcej niż jednym dzieckiem urodzonym podczas jednego porodu;
- 3) **72 miesiące** kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo o znacznym stopniu niepełnosprawności (art. 10 ust. 1 ustawy).

Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego nie przysługuje w 2019 r., jeżeli:

- 1) osoba ubiegająca się bezpośrednio przed uzyskaniem prawa do urlopu wychowawczego pozostawała w stosunku pracy przez okres krótszy niż 6 miesięcy;
- 2) osoba ubiegająca się podjęła lub kontynuuje zatrudnienie lub inną pracę zarobkową, która uniemożliwia sprawowanie osobistej opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego;
- 3) dziecko zostało umieszczone w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, z wyjątkiem podmiotu wykonującego działalność leczniczą i korzysta w niej z całodobowej opieki przez więcej niż 5 dni w tygodniu, oraz w innych przypadkach zaprzestania sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem;
- 4) osoba ubiegająca się w okresie urlopu wychowawczego korzysta z zasiłku macierzyńskiego
- 5) osoba ubiegająca się korzysta ze świadczenia rodzicielskiego (art. 10 ust. 5 w/w ustawy).

3) samotnego wychowywania dziecka

Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka przysługuje - w kwocie 193,00 zł miesięcznie (maksymalnie 386 zł na wszystkie dzieci), a na dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub znacznym stopniu niepełnosprawności 273,00 zł miesięcznie (maksymalnie 546 zł na wszystkie dzieci) - samotnie wychowującym dziecko matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, jeżeli nie zostało zasądzone świadczenie alimentacyjne na rzecz dziecka od drugiego z rodziców dziecka, ponieważ:

- 1) drugi z rodziców dziecka nie żyje;
- 2) ojciec dziecka jest nieznan;
- 3) powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone (art. 11a ust. 1 ustawy).

Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka przysługuje również osobie uczącej się, jeżeli oboje rodzice osoby uczącej się nie żyją;

4) wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej

Dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka (art. 12a ustawy) w wysokości 95,00 zł miesięcznie na trzecie i na następne dzieci uprawnione do zasiłku rodzinnego;

5) kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego

Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, a także osobie uczącej się na pokrycie zwiększonych wydatków związanych z rehabilitacją lub kształceniem dziecka w wieku:

- 1) do ukończenia 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o niepełnosprawności;
- 2) powyżej 16 roku życia do ukończenia 24 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności (art. 13 ustawy).

Dodatek przysługuje miesięcznie w wysokości **90,00 zł** na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia i **110,00 zł** na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia;

6) rozpoczęcia roku szkolnego

Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego przysługuje na częściowe pokrycie wydatków związanych z rozpoczęciem w szkole nowego roku szkolnego. Dodatek przysługuje również na dziecko rozpoczynające roczne przygotowanie przedszkolne. Wniosek o wypłatę dodatku w kwocie **100,00 zł** jednorazowo na dziecko składa się do dnia zakończenia okresu zasiłkowego, w którym rozpoczęto rok szkolny albo roczne przygotowanie przedszkolne. Wniosek złożony po terminie organ właściwy pozostawia bez rozpoznania (art. 14 ustawy).

7) podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania

Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania przysługuje (art. 15 ustawy):

- 1) w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadpodstawowej lub szkoły artystycznej, w której

realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki, a także szkoły podstawowej w przypadku dziecka lub osoby uczącej się, legitymującej się orzeczeniem o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności – w wysokości **113,00** zł miesięcznie na dziecko - albo

2) w związku z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły, w przypadku dojazdu do szkoły ponadpodstawowej, a także szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki w zakresie odpowiadającym nauce w szkole ponadpodstawowej – w wysokości **69,00** zł miesięcznie na dziecko.

/Dodatek przysługuje przez 10 miesięcy w roku w okresie pobierania nauki od września do czerwca następnego roku kalendarzowego./;

- jednorazowa zapomoga

Z tytułu urodzenia się żywego dziecka przyznaje się jednorazową zapomogę w wysokości **1000,00** zł na jedno dziecko.

Jednorazowa zapomoga przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty **1922,00** zł. Wniosek o wypłatę jednorazowej zapomogi składa się w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka, a w przypadku gdy wniosek dotyczy dziecka objętego opieką prawną, opieką faktyczną albo dziecka przysposobionego — w terminie 12 miesięcy od dnia objęcia dziecka opieką albo przysposobienia nie później niż do ukończenia przez dziecko 18. roku życia. Wniosek złożony po terminie organ właściwy pozostawia bez rozpoznania.

Jednorazowa zapomoga nie przysługuje, jeżeli członkowi rodziny przysługuje za granicą świadczenie z tytułu urodzenia dziecka, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Jednorazowa zapomoga nie przysługuje osobie samotnie wychowującej dziecko, jeżeli nie zostało ustalone świadczenie alimentacyjne na rzecz dziecka od jego rodzica, chyba że:

- 1) rodzice lub jedno z rodziców dziecka nie żyje;
- 2) ojciec dziecka jest nieznan;

- 3) powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone;
- 4) sąd zobowiązał jednego z rodziców do ponoszenia całkowitych kosztów utrzymania dziecka i nie zobowiązał drugiego z rodziców do świadczenia alimentacyjnego na rzecz tego dziecka;
- 5) dziecko, zgodnie z orzeczeniem sądu, jest pod opieką naprzemienną obojga rodziców sprawowaną w porównywalnych i powtarzających się okresach.

Zapomoga przysługuje, jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu. /Tego warunku nie stosuje się do osób będących prawnymi lub faktycznymi opiekunami dziecka, a także do osób, które przysposobiły dziecko./;

- zasiłek pielęgnacyjny

Zasiłek pielęgnacyjny przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje:

- 1) niepełnosprawnemu dziecku;
- 2) osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 3) osobie, która ukończyła 75 lat.
- 4) Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje także osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia.

Zasiłek pielęgnacyjny w 2019 r. przysługiwał w wysokości **184,42 zł** miesięcznie do 31 października, **a od listopada 2019 r. do nadal kwota ta wynosi 215,84 zł miesięcznie.**

Zasiłek pielęgnacyjny nie przysługuje osobie umieszczonej w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie. Zasiłek pielęgnacyjny nie przysługuje osobie uprawnionej do dodatku pielęgnacyjnego./;

- specjalny zasiłek opiekuńczy, przysługujący osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom, jeżeli nie

podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania stałej opieki nad osobą niepełnosprawną. **Przysługiwał on w 2019 r. w kwocie 620,00 zł miesięcznie.**

- świadczenie pielęgnacyjne

Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przysługiwało w 2019 r.:

- 1) matce albo ojcu,
- 2) opiekunowi faktycznemu dziecka
- 3) osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną
- 4) innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy, ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności, - jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Osobie innej niż spokrewniona w pierwszym stopniu, na której ciąży obowiązek alimentacyjny, przysługuje świadczenie pielęgnacyjne, w przypadku gdy nie ma osoby spokrewnionej w pierwszym stopniu albo gdy osoba ta nie jest w stanie sprawować opieki, np. ze względu na pozbawienie praw rodzicielskich.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługiwało w 2019 r. w wysokości **1 583,00 zł** miesięcznie.

Świadczenia pielęgnacyjne nie przysługiwały w 2019 r., jeżeli:

- 1) osoba sprawująca opiekę ma ustalone prawo do emerytury, renty, renty rodzinnej z tytułu śmierci małżonka przyznanej w przypadku zbiegu prawa do renty rodzinnej i innego świadczenia emerytalno-rentowego, renty socjalnej, zasiłku stałego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego;

osoba sprawująca opiekę ma ustalone prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia pielęgnacyjnego lub zasiłku dla opiekuna

2) osoba wymagająca opieki:

a) pozostaje w związku małżeńskim, chyba że współmałżonek legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,

b) została umieszczona w rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej spokrewnionej, rodzinnym domu dziecka albo, w związku z koniecznością kształcenia, rewalidacji lub rehabilitacji, w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, z wyjątkiem podmiotu wykonującego działalność leczniczą, i korzysta w niej z całodobowej opieki przez więcej niż 5 dni w tygodniu,

3) inna osoba ma ustalone prawo do wcześniejszej emerytury na osobę wymagającą opieki,

4) członek rodziny osoby sprawującej opiekę ma ustalone prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego, o którym mowa w art. 10 ustawy („dodatek wychowawczy”), specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia pielęgnacyjnego lub zasiłku dla opiekuna,

5) na osobę wymagającą opieki jest ustalone prawo do dodatku, o którym w art. 10 ustawy, prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia pielęgnacyjnego lub zasiłku dla opiekuna,

6) na osobę wymagającą opieki inna osoba jest uprawniona za granicą do świadczenia na pokrycie wydatków związanych z opieką, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.;

Od stycznia 2016 r. wprowadzono do systemu świadczeń rodzinnych nowe świadczenie - **świadczenie rodzicielskie**. Przysługuje ono bez względu na sytuację dochodową rodziny:

1) matce albo ojcu dziecka,

2) opiekunowi faktycznemu dziecka w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do ukończenia 10. roku życia;

3) rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do ukończenia 10. roku życia;

4) osobie, która przysposobiła dziecko, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do ukończenia 10-tego roku życia.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje ojcu dziecka w przypadku:

1) skrócenia na wniosek matki dziecka okresu pobierania *świadczenia* rodzicielskiego, zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu macierzyńskiego, okres urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego lub okres urlopu rodzicielskiego, po wykorzystaniu przez nią tego *świadczenia*, zasiłku lub uposażenia za okres co najmniej 14 tygodni od dnia urodzenia dziecka;

2) śmierci matki dziecka;

3) porzucenia dziecka przez matkę.

Świadczenie to przysługuje przez okres:

1) 52 tygodni - w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie, przysposobienia jednego dziecka lub objęcia opieką jednego dziecka;

2) 65 tygodni - w przypadku urodzenia dwojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia dwojga dzieci lub objęcia opieką dwojga dzieci;

3) 67 tygodni - w przypadku urodzenia trojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia trojga dzieci lub objęcia opieką trojga dzieci;

4) 69 tygodni - w przypadku urodzenia czworga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia czworga dzieci lub objęcia opieką czworga dzieci;

5) 71 tygodni - w przypadku urodzenia pięciorga i więcej dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia pięciorga i więcej dzieci lub objęcia opieką pięciorga i więcej dzieci.

4. *Świadczenie* rodzicielskie przysługuje od dnia:

1) porodu (dotyczy matki lub ojca);

2) objęcia dziecka opieką, nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 7-go roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu

obowiązku szkolnego, nie dłużej niż do ukończenia przez nie 10-go roku życia (dotyczy opiekuna faktycznego, rodziny zastępczej);

3) przysposobienia dziecka, nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 7-go roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego, nie dłużej niż do ukończenia przez nie 10-go roku życia.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje w wysokości **1000,00 zł** miesięcznie. Jednak w przypadku urodzenia dziecka przez kobietę pobierającą zasiłek dla bezrobotnych lub w ciągu miesiąca po jego zakończeniu, lub w okresie przedłużenia zasiłku dla bezrobotnych, *świadczenie* rodzicielskie przysługuje jednemu z rodziców w wysokości różnicy między kwotą *świadczenia* rodzicielskiego a kwotą pobieranego przez kobietę zasiłku dla bezrobotnych pomniejszonego o zaliczkę na podatek dochodowy od osób fizycznych.

Kwotę *świadczenia* rodzicielskiego przysługującą za niepełny miesiąc ustala się, dzieląc kwotę *świadczenia* przez liczbę wszystkich dni kalendarzowych w tym miesiącu, a otrzymaną kwotę mnoży się przez liczbę dni kalendarzowych, za które *świadczenie* przysługuje. Kwotę *świadczenia* przysługującą za niepełny miesiąc zaokrągla się do 10 groszy w górę.

Osobie uprawnionej do *świadczenia* rodzicielskiego przysługuje:

- 1) w tym samym czasie jedno *świadczenie* rodzicielskie bez względu na liczbę wychowywanych dzieci;
- 2) jedno *świadczenie* rodzicielskie w związku z wychowywaniem tego samego dziecka.

Świadczenie rodzicielskie nie przysługuje, jeżeli:

- 1) osoby uprawnione otrzymują zasiłek macierzyński lub uposażenie za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu macierzyńskiego, okres urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego lub okres urlopu rodzicielskiego;
- 2) dziecko zostało umieszczone w pieczy zastępczej (nie dotyczy opiekuna faktycznego i rodziny zastępczej);
- 3) osoba ubiegająca się o *świadczenie* rodzicielskie lub osoba pobierająca *świadczenie* rodzicielskie nie sprawuje lub zaprzestała sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem, w tym w związku z zatrudnieniem lub wykonywaniem innej pracy zarobkowej, które uniemożliwiają sprawowanie tej opieki;
- 4) w związku z wychowywaniem tego samego dziecka lub w związku z opieką nad tym samym dzieckiem jest już ustalone prawo do *świadczenia* rodzicielskiego, dodatku do zasiłku *rodzinnego* z tytułu opieki nad dzieckiem w

okresie korzystania z urlopu wychowawczego, świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego lub zasiłku dla opiekuna,

5) osobom przysługuje za granicą świadczenie o podobnym charakterze do świadczenia rodzicielskiego, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Na realizację tego zadania zleconego do wykonania Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Limanowej poniesiono następujące wydatki w 2019 r.:

- zasiłki rodzinne wraz z dodatkami: 6 130 341,79 zł z liczbą świadczeń: 55474, liczba osób uprawnionych - 3725;

- zasiłki pielęgnacyjne: 1 370 317,32 zł z liczbą świadczeń: 7 304, liczba osób uprawnionych – 632;

- świadczenia pielęgnacyjne: 2 115 421,00 zł z liczbą świadczeń: 1 350, liczba osób uprawnionych - 119;

- składki na ubezpieczenia emerytalno – rentowe za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne: 327 961,00 zł z liczbą świadczeń 816, liczba osób uprawnionych - 74;

- składki na ubezpieczenia zdrowotne od osób pobierających świadczenia pielęgnacyjne: 23 281,30 zł z liczbą świadczeń 164, liczba osób uprawnionych - 18;

- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka: 338 000,00 zł z liczbą świadczeń: 338, liczba osób uprawnionych - 338;

- specjalny zasiłek opiekuńczy: 345 412,00 zł z liczbą świadczeń 561, liczba osób uprawnionych - 62;

- składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy: 85 298,00 zł z liczbą świadczeń: 530, liczba osób uprawnionych - 60;

- składki zdrowotne od specjalnego zasiłku opiekuńczego: 13 990,00 zł z liczbą świadczeń: 254, liczba osób uprawnionych - 29;

- koszty obsługi świadczeń rodzinnych: 310 547,72 zł

- świadczenie rodzicielskie: 930 282,00 zł z liczbą świadczeń 1 051, liczba osób uprawnionych - 155;

- koszty obsługi świadczeń rodzicielskich: 2 760,00 zł.

Tutejszy Ośrodek wykonywał również decyzje Wojewody Małopolskiego wydane w oparciu o przepisy z zakresu koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Wydatki te w 2019 r. wyniosły łącznie 372 880,00 zł przy liczbie świadczeń: 1432, które są włączone w wydatki ogółem / świadczenia ogółem na świadczenia rodzinne.

GOPS prowadzi również postępowania w sprawach nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych, za które uważa się m.in. świadczenia rodzinne wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń rodzinnych, albo wstrzymanie wypłaty świadczeń rodzinnych w całości lub w części, gdy osoba pobierająca te świadczenia była pouczona o braku prawa do ich pobierania. Główną przyczyną zwrotów było nieinformowanie na bieżąco pracowników Ośrodka o uzyskaniu dochodu, przez co ulegała poprawie sytuacja dochodowa rodziny powodująca utratę prawa do świadczeń.

GOPS w Limanowej odzyskał w 2019 r. tytułem zwrotów świadczeń nienależnie pobranych w tymże roku oraz z lat poprzednich kwotę 28 521,00 zł (należność główna), w tym podlegających zwrotowi do budżetu państwa w kwocie 20 002, 00 zł.

W 2019 r. nie wydano decyzji w sprawie umorzenia nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych, gdyż nie zachodziły szczególnie uzasadnione okoliczności dotyczące sytuacji rodziny.

W 2019 r. przyjęto 2 360 wniosków o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych.

W 2019 r. podjęto w GOPS w Limanowej łącznie 2 847 decyzji z zakresu świadczeń rodzinnych, w tym przyznających, zmieniających, uchylających i o zwrocie.

8. Realizacja ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.

Świadczenie wprowadzone ustawą z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, która weszła w życie dnia 15 maja 2014 r.

Postępowanie w sprawie ustalenia prawa do zasiłku dla opiekuna organ ustalający prawo do świadczeń pielęgnacyjnych wszczął na wniosek osoby ubiegającej się o zasiłek dla opiekuna.

Zasiłek dla opiekuna przysługuje osobie, jeżeli decyzja o przyznaniu jej prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wygasła z mocy prawa na podstawie art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1548 oraz z 2013 r. poz. 1557) z dniem 1 lipca 2013 r.

Zasiłek dla opiekuna przysługuje:

1) za okresy od dnia 1 lipca 2013 r. do dnia poprzedzającego dzień wejścia w życie ustawy, w których osoba spełniała warunki do otrzymania świadczenia pielęgnacyjnego określone w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych w brzmieniu obowiązującym w dniu 31 grudnia 2012 r. Zasiłek dla opiekuna za te okresy przysługuje wraz z odsetkami ustalonymi w wysokości odsetek ustawowych, określonej przepisami prawa cywilnego. Odsetki, te przysługują do dnia wejścia w życie ustawy;

2) od dnia wejścia w życie ustawy, tj. od dnia 15 maja 2014 r., jeżeli osoba spełnia warunki do otrzymania świadczenia pielęgnacyjnego określone w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych w brzmieniu obowiązującym w dniu 31 grudnia 2012 r.

Zasiłek dla opiekuna przysługiwał w 2019 r. w wysokości **620,00 zł** miesięcznie.

Prawo do zasiłku dla opiekuna ustalało się na czas nieokreślony, chyba że orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności zostało wydane na czas określony. W przypadku wydania orzeczenia o niepełnosprawności lub orzeczenia o stopniu niepełnosprawności na czas określony prawo do zasiłku dla opiekuna ustala się do ostatniego dnia miesiąca, w którym upływa termin ważności orzeczenia.

W przypadku upływu terminu, na który została wydana decyzja, w związku z utratą ważności orzeczenia o niepełnosprawności lub orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, prawo do zasiłku dla opiekuna, w związku z uzyskaniem nowego orzeczenia, ustala się na wniosek. W

tym przypadku prawo do zasiłku dla opiekuna przysługuje, jeżeli wniosek o ustalenie prawa do zasiłku dla opiekuna został złożony w okresie 3 miesięcy, licząc od dnia wydania orzeczenia o niepełnosprawności lub orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, a prawo do zasiłku dla opiekuna ustala się, począwszy od miesiąca, w którym złożono wniosek o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności.

W 2019 r. wypłacono zasiłek dla opiekuna dla osób, które nabyły do niego uprawnienia w 2014 r.

Na realizację tego zadania zleconego poniesiono następujące wydatki:

- **zasiłek dla opiekuna: 242 801,00 zł z liczbą świadczeń 393, liczba osób uprawnionych - 36;**
- **składki na ubezpieczenia emerytalno-rentowe dla osoby otrzymującej zasiłek dla opiekuna: 34 286,00 zł z liczbą świadczeń 203, liczba osób uprawnionych - 20;**
- **składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna: 9 779,00 zł z liczbą świadczeń 176, liczba osób uprawnionych - 15;**
- **koszty obsługi wypłat zasiłków dla opiekuna: 8 100,00 zł**

9. Zadania z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

GOPS w Limanowej realizuje zadania wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów i przepisów do niej wykonawczych.

Ustawa ta reguluje zasady przyznawania i wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego osobom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej, które nie są w stanie samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb, a w szczególności dzieciom, i nie otrzymują należnego im wsparcia od osób należących do kręgu zobowiązanych wobec nich do alimentacji. Ustawa ta nakłada również obowiązek podejmowania działań zmierzających do zwiększenia odpowiedzialności osób zobowiązanych do alimentacji.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w razie bezskutecznej egzekucji alimentów w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże

nie wyższej niż 500,00 zł. Kryterium do otrzymania tego świadczenia wynosiło 725,00 zł, a od października 2019 r. – 800,00 zł.

W 2019 r. zrealizowano 663 świadczenia z funduszu alimentacyjnego, ponosząc z tego tytułu wydatki na łączną kwotę 287 539,00 zł. Poza tym koszty obsługi wypłat świadczeń z funduszu alimentacyjnego w 2019 roku wyniosły 8 400,00 zł.

Z tej formy świadczenia w 2019 r. skorzystały 63 osoby uprawnione.

W 2019 r. zrealizowano 61 wniosków dotyczących świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Wydano łącznie 69 decyzji w sprawach dotyczących świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Z uwagi na zmianę regulacji prawnej w 2017 r. również w 2019 r. nie wydawano decyzji w sprawie zwrotu przez dłużników alimentacyjnych należności z tytułu wypłaconych świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego, kierowano natomiast wnioski do właściwych komorników sądowych o wszczęcie / przyłączenie się do egzekucji sądowej w stosunku do całości zadłużenia powstałego w tym roku.

W 2019 r. Ośrodek podejmował następujące działania zmierzające do ściągnięcia należności od dłużników alimentacyjnych na poczet wypłaconych osobom uprawnionym świadczeń z funduszu alimentacyjnego:

- przeprowadzono 9 wywiadów alimentacyjnych z dłużnikami alimentacyjnymi w celu ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużników, a także ich stanu zdrowia oraz przyczyn niełożenia na utrzymanie osób uprawnionych;
- odebrano od dłużników 9 oświadczeń majątkowych;
- przekazano właściwym komornikom sądowym 9 informacji mających wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych;
- wydano 8 decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych;
- zobowiązano 6 dłużników alimentacyjnych do zarejestrowania się w urzędzie pracy
- złożono do właściwych prokuratur 61 wniosków / zawiadomień o ściganie dłużników za tzw. przestępstwa nie alimentacji;
- skierowano 5 wniosków do Starosty Limanowskiego o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego;

- na bieżąco kierowano wnioski o przyłączenie / wszczęcie sądowego postępowania egzekucyjnego w sprawach należności przypadających od dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z FA;

- zgłaszano na bieżąco informacje do biur informacji gospodarczej o zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych osobom uprawnionym zaliczek alimentacyjnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

W 2019 r. odzyskano kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej w łącznej wysokości 112 271,45 zł, w tym odsetki - z tego przekazano na dochody budżetu państwa 83 169,92 zł.

10. Realizacja ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci – świadczenia wychowawcze 500+

W 2019 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Limanowej realizował zadanie w oparciu o ustawę z dnia 11 lutego 2016 r. o *pomocy państwa w wychowywaniu* dzieci.

Ustawa ta określa warunki nabywania prawa do świadczenia wychowawczego, tzw. 500+ oraz zasady przyznawania i wypłacania tego świadczenia.

Prawo do świadczenia wychowawczego przysługuje:

1) obywatelom polskim,

2) cudzoziemcom:

- do których stosuje się przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego,

- jeżeli wynika to z wiążących RP dwustronnych umów międzynarodowych o zabezpieczeniu społecznym,

- przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznościami, o których mowa w art. 127 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2018 r. poz. 2094 i 2399 oraz z 2019 r. poz. 577 i 622), jeżeli zamieszkują z dziećmi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,

- posiadającym kartę pobytu z adnotacją „dostęp do rynku pracy”, jeżeli zamieszkują z dziećmi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z wyłączeniem

obywateli państw trzecich, którzy uzyskali zezwolenie na pracę na terytorium państwa członkowskiego na okres nieprzekraczający sześciu miesięcy, obywateli państw trzecich przyjętych w celu podjęcia studiów lub pracy sezonowej oraz obywateli państw trzecich, którzy mają prawo do wykonywania pracy na podstawie wizy,

- przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej: –na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy, o którym mowa w art.139a ust. 1 lub art. 139o ust.1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013r. o cudzoziemcach, lub – w związku z korzystaniem z mobilności krótkoterminowej pracownika kadry kierowniczej, specjalisty lub pracownika odbywającego staż w ramach przeniesienia wewnątrz przedsiębiorstwa na warunkach określonych w art.139n ust.1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, jeżeli zamieszkują z dziećmi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z wyłączeniem cudzoziemców, którym zezwolono na pobyt i pracę na okres nieprzekraczający dziewięciu miesięcy, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

- przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej: – na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy, o którym mowa w art. 151 lub art. 151b ustawy z dnia 12 grudnia 2013r. o cudzoziemcach, – na podstawie wizy krajowej w celu prowadzenia badań naukowych lub prac rozwojowych, – w związku z korzystaniem z mobilności krótkoterminowej naukowca na warunkach określonych w art.156b ust.1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach – z wyłączeniem cudzoziemców, którym zezwolono na pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres nieprzekraczający sześciu miesięcy, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Prawo do świadczenia wychowawczego przysługuje uprawnionym, jeżeli zamieszkują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres, w jakim mają otrzymywać świadczenie wychowawcze, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych.

Świadczenie to przysługuje matce, ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka.

Świadczenie wychowawcze przysługuje do dnia ukończenia przez dziecko 18. roku życia.

Świadczenie wychowawcze przysługuje osobom uprawnionym w wysokości 500,00 zł miesięcznie na dziecko w rodzinie.

W przypadku urodzenia dziecka albo ukończenia przez dziecko 18. roku życia kwotę świadczenia wychowawczego przysługującą za niepełny miesiąc ustala się, dzieląc kwotę tego świadczenia przez liczbę wszystkich dni kalendarzowych w tym miesiącu, a otrzymaną kwotę mnoży się przez liczbę dni kalendarzowych, za które to świadczenie przysługuje. Kwotę świadczenia wychowawczego przysługującą za niepełny miesiąc zaokrągla się do 10 groszy w górę.

W przypadku gdy dziecko, zgodnie z orzeczeniem sądu, jest pod opieką naprzemienną obydwójga rodziców rozwiedzionych, żyjących w separacji lub żyjących w rozłączeniu sprawowaną w porównywalnych i powtarzających się okresach, kwotę świadczenia wychowawczego ustala się każdemu z rodziców w wysokości połowy kwoty przysługującego za dany miesiąc świadczenia wychowawczego.

Do 30 czerwca 2019 r. świadczenie wychowawcze przysługiwało na pierwsze, tj. najstarsze dziecko w rodzinie w wieku do ukończenia 18. roku życia, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekraczał kwoty 800,00 zł, a jeżeli członkiem rodziny było dziecko niepełnosprawne, świadczenie wychowawcze przysługiwało na pierwsze dziecko, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekraczał kwoty 1 200,00 zł. Świadczenie wychowawcze na drugie i kolejne dzieci przysługiwało wówczas bez względu na sytuację dochodową rodziny strony.

Od 1 lipca 2019 r. program Rodzina 500+ objął wszystkie dzieci do 18. roku życia bez względu na dochód rodziny.

Od 1 lipca 2019 r. świeżo upieczeni rodzice mają aż 3 miesiące od urodzenia dziecka na złożenie wniosku. Świadczenie 500+ otrzymują z wyrównaniem od dnia narodzin dziecka. Rozwiązanie to dotyczy dzieci urodzonych po 30 czerwca 2019 r. Do 30 czerwca 2019 r. świadczenie wychowawcze przysługiwało, co do zasady, od miesiąca złożenia wniosku. Brak złożenia wniosku w miesiącu, w którym dziecko się urodziło, oznaczał brak prawa do świadczenia za ten miesiąc.

Świadczenie wychowawcze nie przysługuje, jeżeli:

- 1) dziecko pozostaje w związku małżeńskim;
- 2) dziecko zostało umieszczone w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie albo w pieczy zastępczej;

3) pełnoletnie dziecko ma ustalone prawo do świadczenia wychowawczego na własne dziecko;

4) członkowi rodziny przysługuje za granicą na dziecko świadczenie o podobnym charakterze do świadczenia wychowawczego, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Do 30 czerwca 2019 r. - Świadczenie wychowawcze na dane dziecko nie przysługiwało osobie samotnie wychowującej dziecko, jeżeli nie zostało ustalone świadczenie alimentacyjne na rzecz dziecka od jego rodzica, chyba że:

- 1) drugie z rodziców dziecka nie żyje;
- 2) ojciec dziecka jest nieznany;
- 3) powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone;
- 4) sąd zobowiązał jednego z rodziców do ponoszenia całkowitych kosztów utrzymania dziecka i nie zobowiązał drugiego z rodziców do świadczenia alimentacyjnego na rzecz tego dziecka;
- 5) dziecko, zgodnie z orzeczeniem sądu, jest pod opieką naprzemienną obojga rodziców sprawowaną w porównywalnych i powtarzających się okresach.

Od 1 lipca 2019 r. prawo do świadczenia wychowawczego nie jest już uzależnione od ustalenia alimentów na dziecko od drugiego rodzica w przypadku wniosków składanych przez rodziców samotnie wychowujących dziecko.

W przypadku gdy osoba pobierająca 500+ marnotrawi wypłacane jej świadczenie wychowawcze lub wydatkuje je niezgodnie z celem, organ właściwy przekazuje należne osobie świadczenie wychowawcze w całości lub w części w formie rzeczowej lub w formie opłacania usług.

Ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego oraz jego wypłata następują zasadniczo odpowiednio na wniosek matki, ojca, opiekuna faktycznego dziecka albo opiekuna prawnego dziecka. Wniosek składa się w urzędzie gminy lub miasta właściwym ze względu na miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się o świadczenie wychowawcze.

Jeżeli w stosunku do osoby ubiegającej się o przyznanie świadczenia wychowawczego lub osoby pobierającej to świadczenie wystąpią wątpliwości dotyczące sprawowania opieki nad dzieckiem, wydatkowania świadczenia wychowawczego niezgodnie z celem lub marnotrawienia świadczenia

wychowawczego, organ właściwy oraz wojewoda mogą zwrócić się do kierownika ośrodka pomocy społecznej o przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego, o którym mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej w celu weryfikacji tych wątpliwości.

W przypadku gdy osoba ubiegająca się o 500+ lub członek rodziny tej osoby przebywa poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w państwie, w którym mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, organ właściwy przekazuje wniosek wraz z dokumentami wojewodzie.

Tutejszy organ, prowadzący postępowanie w sprawie świadczenia wychowawczego jest obowiązany do samodzielnego uzyskania lub weryfikacji informacji od organów podatkowych lub ministra właściwego do spraw finansów publicznych, organów emerytalno-rentowych oraz z rejestrów publicznych, w tym z rejestru PESEL, o którym mowa w przepisach o ewidencji ludności.

Prawo do świadczenia wychowawczego ustalane było dotychczas na okres od dnia 1 października do dnia 30 września roku następnego. W sprawach wniosków złożonych **po dniu 30 czerwca 2019 r. prawo do świadczenia wychowawczego ustalono na okres do dnia 31 maja 2021 r.**

Maksymalne terminy wypłat w zależności od miesiąca złożenia wniosku przedstawiały się następująco w 2019 r.:

Złożenie wniosku w okresie lipiec – sierpień 2019 r. oznaczało, że świadczenie, z wyrównaniem od lipca, zostanie wypłacone najpóźniej do dnia 31 października 2019 r.

Złożenie wniosku we wrześniu 2019 r. oznaczało, że świadczenie, z wyrównaniem od lipca, zostanie wypłacone najpóźniej do dnia 30 listopada 2019 r.

Złożenie wniosku w październiku 2019 r. oznaczało, że świadczenie, z wyrównaniem jedynie od października, zostanie wypłacone najpóźniej do dnia 31 grudnia 2019 r.

Złożenie wniosku w listopadzie 2019 r. oznaczało, że świadczenie, z wyrównaniem jedynie od listopada, zostanie wypłacone najpóźniej do dnia 31 stycznia 2020 r.

Złożenie wniosku w okresie od 1 grudnia 2019 r. do 31 stycznia 2020 r. oznaczało, że świadczenie, z wyrównaniem jedynie od miesiąca złożenia wniosku, zostanie wypłacone najpóźniej do dnia 29 lutego 2020 r.

Osoby, które pobrały nienależnie świadczenie wychowawcze, były obowiązane do jego zwrotu.

Za nienależnie pobrane świadczenie wychowawcze uważa się m.in. świadczenie wychowawcze wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczenia wychowawczego albo wstrzymanie wypłaty świadczenia wychowawczego, jeżeli osoba pobierająca to świadczenie była pouczona o braku prawa do jego pobierania.

Od kwot nienależnie pobranego świadczenia wychowawczego zasadniczo naliczane są odsetki ustawowe za opóźnienie.

Organ właściwy może bez zgody strony zmienić lub uchylić prawo strony do świadczenia wychowawczego, jeżeli uległa zmianie sytuacja mająca wpływ na prawo do świadczenia wychowawczego, członek rodziny nabył prawo do świadczenia wychowawczego w innym *państwie* w związku ze stosowaniem przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, osoba nienależnie pobrała świadczenie wychowawcze lub wystąpiły inne okoliczności mające wpływ na prawo do świadczenia wychowawczego.

Od dnia 1 lipca 2019 r. przyznanie świadczenia wychowawczego nie wymaga wydania decyzji. Informacje o przyznaniu świadczenia strony otrzymywały w wiadomości e-mail (o ile we wniosku zostanie wskazany adres poczty elektronicznej), jeżeli nie został wskazany ten adres - w formie papierowej w Ośrodku. Nieodebranie informacji o przyznaniu świadczenia wychowawczego nie wstrzymuje wypłaty tego świadczenia.

W 2019 r. tutejszy Ośrodek przyjął łącznie 4011 wniosków o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego, w tym 1630 złożonych drogą elektroniczną.

W tymże roku Ośrodek wydał łącznie 3574 decyzji / informacji w sprawie świadczenia wychowawczego, w tym 3322 decyzji / informacji przyznających prawo do tego świadczenia.

Ośrodek realizował również decyzje / informacje Wojewody Małopolskiego, wydane w 2019 r. w liczbie 471.

Liczba rodzin mających ustalone prawo do świadczenia wychowawczego na dzieci wyniosła w 2019 r. ogółem 3333.

Z tej formy pomocy skorzystało w 2019 r. łącznie 6139 dzieci.

W 2019 r. Ośrodek odzyskał 19 547,00 zł tytułem nienależnie pobranego świadczenia wychowawczego (należność główna), z tego 15 047,00 zł zostało zwrócone do budżetu państwa (zwroty za lata ubiegłe).

Wydatki na wypłaty świadczenia wychowawczego wyniosły w 2019 r. 29 619 278,78 zł; przy liczbie świadczeń ogółem 59113. Na realizację tego zadania poniesiono w 2019 r. wydatki w łącznej kwocie 29 984 894,35 zł, w tym na koszty obsługi tego zadania 365 615,57 zł.

11. Świadczenia „Dobry start”.

W 2019 r. tutejszy Ośrodek realizował rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”.

Wniosek o świadczenie dobry start mógł złożyć:

- rodzic dziecka
- opiekun faktyczny (czyli osoba, która faktycznie opiekuje się dzieckiem i wystąpiła do sądu opiekuńczego z wnioskiem o przysposobienie dziecka)
- opiekun prawny
- osoba ucząca się, czyli pełnoletnia osoba ucząca się w szkole, niepozostająca na utrzymaniu rodziców w związku z ich śmiercią lub w związku z ustaleniem wyrokiem sądowym lub ugodą sądową prawa do alimentów z ich strony

lub osoba usamodzielniana (o której mowa w art. 140 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej)

Świadczenie dobry start przysługuje w związku z rozpoczęciem roku szkolnego do ukończenia:

Świadczenie Dobry start przysługuje do ukończenia:

- 1) 20 roku życia przez dziecko lub osobę uczącą się, a także w przypadku gdy dziecko lub osoba ucząca się ukończyła 20 rok życia przed rozpoczęciem roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko lub osoba ucząca się kończy 20 lat

2) 24 roku życia przez dziecko lub osobę uczącą się w przypadku dzieci lub osób uczących się legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności, a także w przypadku gdy dziecko lub osoba ucząca się ukończyła 24 rok życia przed rozpoczęciem roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko lub osoba ucząca się kończy 24 lat (w przypadku dzieci lub osób uczących się legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności).

Świadczenie dobry start przysługuje w wysokości 300 zł jednorazowo.

W przypadku gdy dziecko, zgodnie z orzeczeniem sądu, jest pod opieką naprzemienną obydwójga rodziców rozwiedzionych, żyjących w separacji lub żyjących w rozłączeniu sprawowaną w porównywalnych i powtarzających się okresach, kwotę świadczenia dobry start ustala się każdemu z rodziców w wysokości połowy kwoty przysługującego świadczenia dobry start.

Świadczenie dobry start nie przysługuje:

1) jeżeli dziecko lub osoba ucząca się zostały umieszczone w domu pomocy społecznej, schronisku dla nieletnich, zakładzie poprawczym, areszcie śledczym, zakładzie karnym, szkole wojskowej lub innej szkole, jeżeli instytucje te zapewniają nieodpłatnie pełne utrzymanie;

2) na dziecko z tytułu rozpoczęcia rocznego przygotowania przedszkolnego.

W 2019 r. tutejszy Ośrodek przyjął łącznie 2 488 wniosków o ustalenie prawa do świadczenia dobry start, w tym 1100 złożonych drogą elektroniczną.

W tymże roku Ośrodek wydał łącznie 2 475 informacji o ustaleniu prawa do tego świadczenia.

Z tej formy pomocy skorzystało w 2019 r. łącznie 4079 dzieci.

Wydatki na wypłaty tego świadczenia wyniosły w 2019 r. 1 223 700,00 zł, przy liczbie świadczeń ogółem 4079. Na realizację tego zadania poniesiono w 2019 r. wydatki w łącznej kwocie 1 264 500,00 zł, w tym na koszty obsługi tego zadania 40 800,00 zł.

12. Realizacja ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”

W 2019 r. tutejszy Ośrodek prowadził postępowania w sprawach jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka

lub w czasie porodu, przewidziane ustawą z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Z tytułu urodzenia się żywego dziecka, posiadającego zaświadczenie, wystawione przez lekarza ubezpieczenia zdrowotnego (posiadającego specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii, neonatologii, neurologii) o ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniu albo nieuleczalnej chorobie zagrażającej życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, przyznaje się, na to dziecko, jednorazowe świadczenie w wysokości **4000 zł**.

Jednorazowe świadczenie przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka – na ich wniosek - bez względu na dochód. Wniosek o wypłatę jednorazowego świadczenia składa się w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka. Wniosek złożony po terminie pozostawia się bez rozpoznania.

Jednorazowe świadczenie przysługuje, jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu. Pozostawanie pod opieką medyczną potwierdza się zaświadczeniem lekarskim lub zaświadczeniem wystawionym przez położną. Wymogu tego nie stosuje się do osób będących prawnymi lub faktycznymi opiekunami dziecka, a także do osób, które przysposobiły dziecko.

W 2019 r. tutejszy Ośrodek przyjął 6 wniosków o ustalenie prawa do jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu.

W tymże roku Ośrodek wydał 7 decyzji o ustaleniu prawa do tego świadczenia. Z tej formy pomocy skorzystało w 2019 r. 7 rodzin, w tym 9 dzieci.

Wydatki na wypłatę tego świadczenia wyniosły w 2019 r. 36 000,00 zł, przy liczbie świadczeń ogółem 9. Na realizację tego zadania poniesiono w 2019 r. wydatki w łącznej kwocie 37 107,00 zł, w tym na koszty obsługi tego zadania 1 107,00 zł.

13. Dodatki mieszkaniowe.

Zadania wynikające z ustawy o dodatkach mieszkaniowych i dodatkach energetycznych –

Dodatek mieszkaniowy:

Prawo do dodatku ma osoba, której przysługuje tytuł prawny do mieszkania (są wyjątki od tej zasady) Dodatek mieszkaniowy przysługuje:

1. najemcom oraz podnajemcom lokali mieszkalnych,
2. osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych, do których przysługuje im spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego,
3. osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom samodzielnych lokali mieszkalnych,
4. innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem,
5. osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny albo socjalny,

To nie jedyny warunek do spełnienia. Dodatek mieszkaniowy przysługuje jeżeli średni miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego nie przekracza **175%** kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym i **125%** w gospodarstwie wieloosobowym, obowiązującej w dniu złożenia wniosku. Od 1 marca 2019 r. najniższa emerytura wynosi **1 100,00 zł** a to oznacza, że w pierwszym przypadku nie można przekroczyć kwoty **1 925,00 zł** a w drugim **1 287,25 zł**.

Przez gospodarstwo domowe rozumie się gospodarstwo prowadzone przez osobę ubiegającą się o dodatek mieszkaniowy, samodzielnie zajmującą lokal albo gospodarstwo prowadzone przez tę osobę wspólnie z małżonkiem i innymi osobami stale z nią zamieszkującymi i gospodarującymi.

Za dochód uważa się wszelkie przychody po odliczeniu kosztów ich uzyskania oraz po odliczeniu składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz na ubezpieczenie chorobowe. Do dochodu nie wlicza się: świadczeń pomocy materialnej dla uczniów, dodatków dla sierot zupełnych, jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia dziecka, dodatku z tytułu urodzenia dziecka, pomocy w zakresie dożywiania, zasiłków pielęgnacyjnych, zasiłków okresowych z pomocy społecznej,

jednorazowych świadczeń pieniężnych i świadczeń w naturze z pomocy społecznej, dodatku mieszkaniowego.

Duże znaczenie ma także powierzchnia mieszkania. Normatywna powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego w przeliczeniu na liczbę członków gospodarstwa domowego nie może przekraczać:

- 1) 35m² dla 1 osoby,
- 2) 40 m² dla 2 osób,
- 3) 45 m² dla 3 osób,
- 4) 55 m² dla 4 osób,
- 5) 65 m² dla 5 osób.

W razie zamieszkiwania w lokalu mieszkalnym większej liczby osób dla każdej kolejnej osoby zwiększa się normatywną powierzchnię tego lokalu o 5m². Jeżeli w lokalu mieszkalnym zamieszkuje osoba niepełnosprawna poruszająca się na wózku lub osoba niepełnosprawna, której niepełnosprawność wymaga zamieszkiwania w oddzielnym pokoju normatywną powierzchnię powiększa się o 15m².

Ponadto ustawa nakazuje, by dodatek mieszkaniowy ustalać na podstawie wydatków ponoszonych na mieszkanie. Wydatkami poniesionymi przez osobę ubiegającą się o dodatek mieszkaniowy są świadczenia okresowe ponoszone przez gospodarstwo domowe w związku z zajmowaniem lokalu mieszkalnego tj.

- 1) czynsz,
- 2) opłaty związane z eksploatacją i utrzymaniem nieruchomości w częściach przypadających na lokale mieszkalne w spółdzielni mieszkaniowej
- 3) zaliczki na koszty zarządu nieruchomością wspólną
- 4) odszkodowanie za zajmowanie lokalu bez tytułu prawnego

- 5) opłaty za energię cieplną, wodę, odbiór nieczystości stałych i płynnych
- 6) wydatek stanowiący podstawę obliczania ryczału za zakup opału

Dodatek mieszkaniowy nigdy nie pokryje wszystkich wydatków za mieszkanie(dom). Najniższy jednak nie może przekroczyć 2 % najniższej emerytury, a najwyższy 70% wydatków za mieszkanie. Rada Gminy ma prawo obniżyć lub podwyższyć ten wskaźnik nie więcej niż o 20 punktów procentowych.

Dodatek przyznaje się na okres 6 miesięcy, licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu złożenia wniosku i wypłaca się go w terminie do dnia 10 każdego miesiąca. Wpływa na konto administracji domu i pomniejsza należność za mieszkanie osoby, która go dostała. Właścicielom domów jednorodzinnych pieniądze wypłaca się na wskazane konta bankowe .

W wypadku stwierdzenia, że osoba, której przyznano dodatek mieszkaniowy, nie opłaca na bieżąco należności za zajmowany lokal mieszkalny, wypłatę dodatku mieszkaniowego wstrzymuje się w drodze decyzji administracyjnej, do czasu uregulowania zaległości. Jeżeli uregulowanie zaległości nie nastąpi w ciągu 3 miesięcy od dnia wydania decyzji wstrzymującej, decyzja o przyznaniu dodatku mieszkaniowego wygasa. W przypadku uregulowania należności w w/w terminie wypłaca się dodatek mieszkaniowy za okres, w którym wypłata była wstrzymana.

W roku 2019 wypłacono;

- 124 dodatki mieszkaniowe dla 10 rodzin, na łączną kwotę 11 430,61 zł, 65 świadczeń na łączną kwotę 6 428,53 zł przekazano na konto Zarządcy lokalu, a 59 świadczeń na kwotę 5 002,08 zł wypłacono właścicielom domów jednorodzinnych.

14. Dodatek energetyczny

Od 1 stycznia 2014 roku osoby, którym przyznano dodatek mieszkaniowy mogą ubiegać się o przyznanie zryczałtowanego dodatku energetycznego.

Zgodnie z nowelizacją ustawy Prawo energetyczne prawo do dodatku energetycznego przysługuje tzw. odbiorcy wrażliwemu. Odbiorca wrażliwy to osoba, której przyznano dodatek mieszkaniowy lub która spełnia warunki do jego otrzymania oraz która jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym. Co ważne - odbiorca musi zamieszkiwać w miejscu odbioru energii elektrycznej.

Minister właściwy do spraw gospodarki ogłasza, w terminie do dnia 30 kwietnia każdego roku, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, wysokość dodatku energetycznego na kolejne 12 miesięcy.

Dodatek energetyczny przyznaje wójt, burmistrz lub prezydent miasta, w drodze decyzji, na wniosek odbiorcy wrażliwego energii elektrycznej. Do wniosku dołącza się kopię umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej.

Dodatek energetyczny wypłaca się odbiorcy wrażliwemu energii elektrycznej do dnia 10 każdego miesiąca z góry, z wyjątkiem miesiąca stycznia, w którym dodatek energetyczny wypłaca się do dnia 30 stycznia danego roku. Dodatek ten wypłaca samorząd, a docelowo ośrodki pomocy społecznej

W 2019 roku przyznano dla 1 rodziny dodatek energetyczny na łączną kwotę 227,36 zł

15. Realizacja ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w 2019 roku wydawał decyzje w sprawie świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych – na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych /tj. Dz.U z 2019 r. poz. 1373/ dla świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni spełniających kryterium dochodowe zgodnie z art.7 ust 4 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych . Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie decyzji przysługuje przez okres 90 dni od dnia określonego w decyzji.

W roku 2019 GOPS wydał 22 decyzje dla 14 osób, w sprawie świadczeń opieki zdrowotnej.

16. Budżet Ośrodka

Wydatki GOPS w roku 2019 wyniosły łącznie – 46 747 437,79 zł

w tym;

wydatki ze środków budżetu państwa stanowiły – **45 545 989,74 zł**

wydatki z budżetu Gminy stanowiły – **1 201 448,05 zł**

Poniższa tabela przedstawia wydatki w zakresie poszczególnych zadań . Niektóre z nich finansowane są w całości z budżetu państwa, inne z budżetu Gminy, a pozostałe po części z obydwu budżetów, zasady finansowania poszczególnych zadań określają obowiązujące przepisy prawa.

Lp.	ZADANIE	BUDŻET PAŃSTWA	BUDŻET GMINY	RAZEM
I	Zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej:			
1	ZASIŁKI OKRESOWE	237.404,54	84,00	237.488,54
2	ZASIŁKI CELOWE	242.447,41	143.901,86	386.349,27
3	ZASIŁKI CELOWE Z TYT. ZDARZENIA LOSOWEGO		6.500,00	6.500,00
4	USŁUGI OPIEKUŃCZE		36.189,63	36.189,63
5	POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU-w budżecie GZOS	167.072,25	41.768,07	208.840,32
6	UTRZYMANIE W DOMACH POMOCY SPOŁECZNEJ		324.222,83	324.222,83
7	ZASIŁKI STAŁE	484.526,73		484.526,73
8	SCHRONIENIE		1.750,00	1.750,00
9	SKŁADKI ZDROWOTNE	35.900,96		35.900,96
10	SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE DLA OSOB Z ZABURZENIAMI	86.925,00		86.925,00

		PSYCHICZNYMI			
	11	ZASIŁKI CELOWE Z TYT.KŁĘSKI ŻYWIOŁOWEJ	6.000,00		6.000,00
	12	WYNAGRODZENIE ZA SPRAWOWANIE OPIEKI	290.013,22	26.970,97	316.984,19
	13	DOFINANSOWANIE ROZWOJU POMOCY SPOŁECZNEJ	67.429,00	16.858,00	84.287,00
	14	UTRZYMANIE OŚRODKA	183.433,00	460.255,03	664.782,03
		DODATEK ZA PRACĘ W TERENIE „250”złoty	16.875,00	4.219,00	
		ZADANIA Z POMOCY SPOŁECZNEJ	1.818 027,11	1.062 719,39	2.880 746,50
II		REALIZACJA USTAWY O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ W TYM;	20.085,00	165.706,12	185.791,12
		Oplacanie pobytu dzieci w rodzinach zastępczych		109.815,71	109.815,71
		Oplacanie pobytu dzieci w placówka opiekuńczo-wychowawczych		27.086,37	27.086,37
III		ZADANIA Z USTAWY O KARCIE DUŻEJ RODZINY	3.704,04		3.704,04
IV		ZADANIA Z USTAWY O PRZECIWDZIAŁANIU PRZEMOCY W RODZINIE		3.360,00	3.360,00
V		ZADANIA Z USTAWY O ŚWIADCZENIACH RODZINNYCH + ZDO	12.241527,83		12.241 527,83
		SKŁADKI NA UBEZPIECZENIE ZDROWOTNE DLA OSÓB POBIERAJACYCH ŚP, SZO,ZDO	47 050,30		47 050,30
VI		ZADANIA Z USTAWY O POMOCY OSOBOM UPRAWNIONYM DO ALIMENTÓW	295 939,00		295 939,00
VII		ZADANIA Z USTAWY O POMOCY PAŃSTWA W WYCHOWANIU DZIECI	29 984 894,35		29 984 894,35

VIII	RZĄDOWY PROGRAM „DOBRY START”	1 264 500,00		1 264 500,00
IX	ZADANIA Z USTAWY O WSPIERANIU KOBIET W CIAŻY i RODZIN „ZA ŻYCIEM”	37 107,00		37 107,00
X	ZADANIA Z USTAWY O DODATKACH MIESZKANIOWYCH		11430,61	11430,61
XI	ZADANIA Z USTAWY O DODATKACH ENEGETYCZNYCH	227,36		227,36
RAZEM WSZYSTKIE ZADANIA		45 713 061,99	1 243 216,12	46 956 278,11
W TYM W BUDŻECIE GOPS		45 545 989,74	1 201 448,05	46 747 437,79

17. Potrzeby działań

1. Rozwijanie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania.
2. Zwiększenie oferty skierowanej do Seniorów, w postaci Klubu Seniora.
3. Podjęcie działań zmierzających do zabezpieczenia potrzeb bezpieczeństwa mieszkańców znajdujących się w trudnej sytuacji, poprzez uruchomienie mieszkania chronionego.
4. Ułatwianie mieszkańcom dostępu do usług społecznych świadczonych przez Środowiskowe Domy Samopomocowe, w przyszłości otwarcie na terenie Gminy ŚDS.
5. Zapewnienie rodzinom przeżywającym problemy opiekuńczo-wychowawcze dostępu do specjalistycznego poradnictwa.
6. Kontynuowanie warsztatów edukacyjnych dla rodziców, mających ze swoimi dziećmi problemy opiekuńczo-wychowawcze.
7. Poprawa warunków lokalowych GOPS, w celu zapewnienia odpowiednich warunków pracy i obsługi klientów.

Dorota Musiał
Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Limanowej